

FEATURE

Ørestaden
- Hvad sker der derude?

KBHUPDATE

Nørrebroparken
- Mere grønt til byen

ONE WAY

København
- Set fra Australien

INTERVIEW

Rushy Rashid
- Fra Sialkot til Fælledvej

» **KBH** # 02 AUGUST 2005

Udstilling om verdens højeste bygninger

DREAM OF TOWER

Oplev en verden af højhuse
i film, fakta og modeller

Maj til oktober 2005
Åben alle ugens dage 10-17
Omvisning hver søndag

Realdania

udstilling • café • boghandel • konference

DAC | DANSK ARKITEKTUR CENTER

Strandgade 27B • 1401 Kbh. K • www.dac.dk

INDHOLD

KBHUPDATE NØRREPORT 10

Danmarks travleste station ligger på en øde asfaltø og ser meget træt ud. DSB vil det gerne anderledes.

FEATURE ØRESTAD 14

Kranerne svinger deres lange arme over Amager og bygger Københavns nye bydel. Men hvad sker der egentlig derude i Ørestad?

INTERVIEW RUSHY RASHID 32

Journalist og forfatter Rushy Rashid flyttede fra Pakistan til Nørrebro som barn. Tag med på en gåtur og hør hvordan det er at komme til Skt. Hans Torv fra Sialkot.

I BYEN CRISPIN 38

Japanerne har han aldrig forstået, og italienerne råber altid i munden på hinanden. Mød Crispin der står på Europas største friluftspkiatriske hospital, Axeltorv.

14

32

38

KBHNYT 04

DEBAT 07

DETALJENS KBH 24

KØBENHAVNERE 26

TOP+FLOP 30

ONE WAY 36

REINIER DE GRAAF 40

KALENDER 47

10

NY BRO OVER HAVNEN

 HAVNEN

 BROER

I denne måned starter arbejdet på en fast forbindelse mellem Islands Brygge og Havneholmen ved Fisketorvet. Den nye bro bliver reserveret til gående og cyklister, men vil kunne åbnes når et skib nærmer sig. I modsætning til Langebro og Knippelsbro, der er klapbroer, vil den nye bro svinge et af brofagene til side. Fodgængere skal gå cirka 200 skridt, eller 190 meter, for at komme fra den ene side til den anden, og broen bliver 5,5 meter bred. Det forventes at 5.000 personer dagligt vil krydse vandet, når Amager og Vesterbro til næste sommer er blevet landfast.

BADETÅRN TIL NEW YORK

 NEW YORK

 DESIGN

Det står ved Havnebadet på Islands Brygge, ved Charlottenlund Strand og ved *Copencabana* ved Fisketorvet. Det står en lang række steder i det øvrige Danmark, og fra midt i september står det også på 11, West 53rd Street. Det er adressen på Museum of Modern Art i New York der fra den 16. oktober viser *SAFE: Design Takes on Risk* - en udstilling om design der på forskellige måder skaber tryghed og sikkerhed. Museet har valgt det knap seks meter høje, dansk designede, livreddertårn som en slags vartegn for udstillingen. Tårnet bliver stillet op foran museets indgang allerede en måned inden udstillingen åbner.

KBHnyt

ORDRUPGAARD GENÅBNER

 NORDSJÆLLAND

 ARKITEKTUR / KUNST

Kunstmuseet Ordrupgård har været lukket i to år for at give ro og fred til en udbygning af den gamle herregård, og genåbner den 30. august i dobbelt størrelse. Den nye museumsbygning er tegnet af den 55-årige, irakisk fødte, britiske arkitekt Zaha Hadid der hører til i superligaen af internationale arkitekter. Museumsdirektør Anne-Birgitte Fonsmark udtaler: "Selvom Zaha Hadids bygning har et markant anderledes, nutidigt udtryk i forhold til det oprindelige herskabshjem, har hun formået at leve sig ind i den særlige ånd der kendetegner stedet, og på fornem vis omsat denne til vores tid." Ordrupgaard genåbner med den lidt mindre nutidige udstilling *Gauguin og impressionismen*.

Zaha Hadid

NY TRIBUNE TIL PARKEN

Da det ombyggede Parken blev indviet den 1. september 1992, var det kun tre fjerdedele der havde fået den hele store tur. For at spare penge lod man dengang den såkaldte Coca-Cola tribune stå - og byggede tre nye. Parken er måske ikke nogen arkitektonisk perle sammenlignet med andre af Europas stadions, men den efterladte Coca-Cola tribune fra 1950'erne bidrager særligt til at der mangler helhed i landets moderne krigsskueplads. Parken ønsker nu at rive den gamle tribune ned og opføre en ny der harmonerer bedre med de tre andre. Den nye tribune vil desuden udvide antallet af sæder i parken med 665, så den nye kapacitet bliver 42.765. I samme åndedrag vil Parken gerne opføre kontorbyggeri i det hjørne af Parken der i dag står tomt - samt åbne op for flere årlige arrangementer. Forslaget er til offentlig høring frem til den 3. oktober.

GRÅBRØDRE TORV NR. 8

For halvandet år siden udråbte Henrik Sten Møller i Politiken huset på Gråbrødre Torv nr. 8 til 'Huset der døde af skam'. Huset er fra 1729, og indtil byens sidste gørtler flyttede ud af det smukke hus i 1992, havde det altid været velholdt. De efterfølgende 12 år krakelerede facaden hurtigt, gesimsen begyndte at rådne, og vinduerne blev ét efter ét smadret. De nederste butikslokaler blev brugt som ligegyldige lagerum, mens andre døre var sømmet til med brædder. Hvis man for nyligt har passeret huset, hvis facade vender mod syd og har en af de mest solrige og bedste placeringer på pladsen, vil man dog have set at der er sket noget. Facaden er blevet renoveret, og i de nederste butikslokaler bliver der arbejdet på højtryk, så de inden længe kan stå klar til at tage imod en italiensk restaurant med udendørsservering. Det roder godt nok stadig, men den gamle bygning er igen ved at blive pladsen værdig.

SAFE STREETS

Støtte til socialt arbejde på Nørrebro? Det er ikke nonner eller socialrådgivere, men spillestedet RUST i Guldbergsgade der står bag. Kampagnen *Safe Streets* samler penge ind til kriminalitetsforebyggende arbejde på Nørrebro, der var vidne til et dramatisk skuddrama i maj. En 24-årig mand med palæstiensisk baggrund mistede livet. Rustledelsen gik i tænkeboks efter episoden, og erkendte at integrationen i kvarteret i mange tilfælde er slået fejl. En række støttekoncerter blev afholdt i juni måned, men kampagnen for at styrke tolerancen på Nørrebro fortsætter: For 150 kr kan man købe *Safe Street* T-shirts hos bl.a. Stig P i Ravnsborggade og Laundromat i Elmegade. Al overskud fra salget går ubeskåret til *Safe Streets*.

>KBHkort

- **Onnd plante.** En enkelt bjørneklo kan sætte 50.000 frø, der kan formere sig til mere end 100.000 nye planter på et par år. Plantens saft kan medføre grimme ting som voldsomme udslæt og brandvabler. Københavns Kommune råber vagt i gevær for planten spreder sig i hovedstaden som ild i et gammelt juletræ. Hvis du ser en af de onde vækster, så drøb den eller klip blomsterne af inden den når at sprede sin ondskab!

- **Luftfart.** For første gang i historien har antallet af passagerer der har rejst fra Københavns Lufthavn på bare en måned passeret en million passagerer. Juni måned i år har dermed rekorden på helt præcist 1.021.289 passagerer.
- **Børsbroen.** Den blev bygget i 1931 og ombygget i 1965. Mange år med 20.000 bilister dagligt, foruden de talrige fodgængere og cyklister, har tæret på forbindelsen mellem Havnegade og Børsgade. Københavns Kommune har af samme grund sat en større renovation i værk. Arbejdet forventes færdigt i slutningen af december 2005, så Børsbroen kan fejre nytår uden at skulle skamme sig over sit udseende.

TRIKKE PÅ GADEN

Om det var diskussioner om retten til at køre hjemmets trehjulede *Trikke* der kastede grus i Brad Pitt og Jennifer Anistons ægteskab er uvist, men ikke usandsynligt, for de ejede en af slagsen. Det trehjulede køretøj, som nu er kommet til Danmark, blev i 2002 udråbt til en af *The 10 Coolest New Inventions* i Time Magazine. Det ligner ved første øjekast et løbehjul, men har tre hjul. Fremdrift får man ved blande teknik fra ski og rullerikter. Ved at bevæge styret frem og tilbage, og kombinere det med kropsbevægelser fra side til side, driver man Trikke fremad. Med den rigtige teknik kan man køre op til 32 km/t. Størrelsen på hjulene betyder også noget. De små er til almindelig kørsel, de mellemstore til rampekørsel, og de største er gode til motion og distancekørsel. Er man til offroad, kan Trikke efter sigende konkurrere med en mountainbike. Koster fra 1.540 til 3.540 kr. på www.homex.dk

- **Nørre Farimagsgade.** Den gamle gade har længe været et helvede for byens indbyggere. Fjernvarme-arbejdet medfører dagligt knyttede næver og røde ansigter hos bilister og pedalatleter. Tålmodighed er som sagt en dyd, og man får brug for rigeligt af den da arbejdet først vil være færdigt ca. 16. december hvor man igen vil kunne bevæge sig frit og hurtigt mellem Frederiksborggade og Gyldenløvesgade i retning mod Vesterbro.

IDRÆTSHUS TIL KORSGADE

NØRREBRO

BYGGERI I GANG

Der er grøde på Nørrebro. Byggeriet af et nyt idræts- og kulturhus på Korsgade tæt ved Blågårds Plads er i fuld gang. Bygningen er i to etager, men vil blive beklædt med græs, så den fremstår som en 8 meter høj blød bakke. Når man træder ind ad døren, vil man kunne gå rundt på en balkon med legeområde, fitness-center og café. Balkonen omkranser hovedarenaen på 22 x 44 meter, og omkring den store hal vil der være mindre rum til bl.a. kampsport og dans. Udenfor er man velkommen til at opholde sig på den græsbakke der er kulturhusets tag. Ikke alle nørrebroere er dog så glade for den slags. Omkring byggepladsen florerer spraymalede udsagn som "Vi savner vores fodboldbane", "Overbebyggelse igen?" og "Giv børnene deres legeplads tilbage."

ALGE-EXIT

SØERNE

ALGER

De blomstrede, voksede og stank. Ganske vist er plantelivet i Københavns søer bedre end nogensinde efter at rovfiskene er blevet sluppet løs. Men algerne har meldt deres ankomst. Trådalger nok til at fylde flere lastvogne har samlet sig langs søernes kanter på Nørrebro, og det stinker. Københavns kommune, der er lydhor overfor sarte næser, har sendt biologer fra Økologisk Fiskelaboratorium ud for at fjerne dem med store net. Så behøver vi ikke længere flove os over søernes dårlige ånde over for turistene, og kan roligt tage os en romantisk spadseretur langs Peblinge Dosseringen.

KBHnyt²

DESIGNÅR 2005

DESIGN

FUNKTION

Alt er design. Dét er blevet sagt mange gange, og det er ganske vidst. Vores næser er naturens design, ligesom vores kystlinier er det, og hjørnesofaerne i BIVA er ligeså designede som Philippe Starcks køkkeninventar. Hvad der er godt design er dog en anden sag. Havnearbejderen i Thyborøn eller skosælgeren i Istanbul har sikkert en anden holdning til Arne Jakobsens 7'er stol end den "designbevidste" københavnere. Men design er både form og funktion. Design kan også gøre tilværelsen lettere, mere sikker eller behagelig for storbymennesket. Med andre ord, løse problemer. Det er et af omdrejningspunkterne for *Design Year 2005 Copenhagen* som for alvor starter i slutningen af september, og som vi skriver mere om i næste nummer. Til venstre den danske PUMA-cykel der kan foldes og bruges som sin egen lås.

» KBH

KBH ApS

Kronprinsessegade 24
1306 København K

telefon 33 32 88 94
mail info@kbhmagasin.dk
web www.kbhmagasin.dk

Redaktion

Anders Ojgaard (ansv.)
anders@kbhmagasin.dk

Kasper Foged Rasmussen
kasper@kbhmagasin.dk

Ellen Otzen
ellen@kbhmagasin.dk

Art Director

Anders Ojgaard

Annoncer

Tanja Stelzig
tanja@kbhmagasin.dk
telefon 33 32 88 95

Skribenter

Hanne Korvig
Iben Larsen
Andrew Somerville

Forside

Rushy Rashid
Foto: Jesper Ludvigsen

Tryk

Kolofon ApS

Oplag

30.000

Udgivelsen er støttet af

Fonden Realdania
Statens Kunstfond

Sponsorer

HOME

Distribution

KBH er gratis og kan findes på 200 caféer, i butikker, biografer m.v.

Artikelforslag

Sendes til info@kbhmagasin.dk

Artikler eller illustrationer må ikke eftertrykkes uden skriftlig tilladelse fra KBH.

KBH

I har selv savnet det, men det er I ikke ene om, og jeres første forsøg på et københavnermagasin er faldet rigtig heldigt ud. Som tidligere medlem af Københavns Bygge- og Teknikudvalg har jeg set skitser til det I nu viser færdigt og det som nu gør København til en metropol der tales om i udlandet

Jeg er ikke helt enig med alle jeres skribenter, men det er altid behageligt at møde positive synspunkter. Hvis jeres "tone" fortsætter på samme niveau, vil KBH. efter min opfattelse, klart kunne blive et trendsætter magasin.

Stort tillykke

Lars Rimfalk Jensen, Kbh K

Øresta'linisme

"Meget moderne" cykellogik, tænk at man vil byde cykelbrugere betontrapper og flere betontrapper, og andet i samme stil. Uanset om det er bevidst eller ubevidst, så er det grov diskriminering af cykelbrugere, pervers teknopatisk transportslum af værste skuffe. Tillykke KBH.

Med venlig hilsen

Holger Jørgensen

Til redaktionen

Tillykke med jeres (og os beboeres) nye blad KBH. Jeg er vildt imponeret og har nærmest slugt bladet her til formiddag. Det er ellers sjældent, at et magasin kan holde min interesse hele vejen igennem. Ofte er der for mange reklamer, for meget smart ævl og for mange gentagelser fra sidste udgaves indhold. Men så støder jeg på jeres blad og HURRA for det.

Særligt jeres indhold og skrivestil markerer sig positivt og meget anderledes end så mange andre magasiner. Det er simpelthen en fornøjelse at læse jeres artikler der kort og kontant, og med et dejligt sprog, giver et hurtigt overblik over hvad der rører sig her i byen - ikke kun henvendt til de faglige nørder (undskyld, men jeg er selv kæreste med én af arten, som kan tale om flader, form og materiale i timevis ...), men til befolkningen i almindelighed. Flot og rigtig, rigtig velskrevet. Bladet har med det samme vakt en ny interesse for København til live i mig - et nyt engagement, som giver endnu mere lyst til at komme ud at se byen.

Så må jeg også lige tilføje, at jeres layout er rigtig lækkert og stilrent. Det er så vigtig som læser at kunne danne sig et hurtigt overblik,

og jeg sad flere gange med bladet i hånden og tænkte: "det var da lige godt flot sat op", "smart løsning på denne side" og "godt gennemtænkt".

Eneste lille ting - og det er virkelig kun den eneste - er side 35, og det er egentlig en smagssag - op til den enkelte læser. Jeg synes blot, at hele genren for bladet blev brat afbrudt, gjort for smart og så kækt skrevet, at indholdet blev sløret. Det hele blev pludselig så useriøst, og selvom vi nok alle føler os internationale en gang imellem, så kan de små tyske, franske og engelske fraser godt blive lidt trættende i længden. Det er en kunst at beherske det danske sprog og så uendelig let lige at tilføje lidt engelsk hist og her. Men som sagt er det en smagssag. Jeg er sikker på der er læsere der nok vil elske den genre.

Så tillykke! Det er lykkedes for jer at skabe et blad hvor man læser det hele fra ende til anden - nærmest første gang det er sket for mig i flere år ... (kunne simpelthen ikke lægge det fra mig).

Jeg ønsker jer god vind i sejlene og vil glæde mig meget til næste udgave.

Bedste hilsner fra

Camilla Augustinus

- en af de mange beboere i vores kære København

Kære Camilla

Mange tak for dine ventlige ord. Vi håber at vi i mange år fremover kan lave et godt blad der konstant fastholder fokus på vores by. Du vil dog nok komme til at opleve lidt flere annoncer fremover - vi skal jo have dækket udgifterne. Men vi er meget bevidste om at det ikke skal fylde hele bladet.

Brunchpræsten

Sjov og sej idé .... hende kan vi li'.

Gunvor Elmström

Asfalt

Hej og tak for et spændende blad, det er fint at se et medie der tør starte debat og tage hånd om nogle af københavns problemer...Jeg syntes artiklen om asfalten og belægningen på gaderne er god, og man får en lille ide om problemerne og hvorfor det ser sådan ud... men jeg mener dog at der mangler dog nogle sider i sagen...f.eks. så er brosten jo afsindigt dyre og tidskrævende at lægge, så det er måske derfor at der ikke er så mange penge tilbage til at klare alle vejene og Strøget, når

man har brugt alle pengene på at brolægge byens pladser...derudover burde der også være en debat om brostenenes funktionalitet for der er mange argumenter for hvorfor man burde holde lidt igen med at belægge byen med dem, udover prisen: Gamle folk/gangbesværede, damer med høje hæle, og klappovne med småhjul har alle det til fælles at de ikke fungerer særligt godt på brosten, så omend brosten ser godt ud fra luften, så er der altså en markant gruppe af byens borgere der har det svært på denne belægning. Derudover, når alle pladserne i København er dårligt oplyst (gud ved hvorfor), så skaber det endnu dårligere gangmuligheder for førnævnte grupper af folk. Jeg glæder mig allerede til at læse næste nummer...fortsæt med det gode arbejde.

Troels Jørgensen

Kære Troels

Tak for ordene. I artiklen slog vi sådan set ikke på tromme for brosten, og der er mange alternativer. En ting er velduftende, nysmurt asfalt, men der findes også løsninger med fliser og stenflader der ikke generer småhjul og høje hæle nævneværdigt. Også brosten - gå f.eks. en tur på Fiolstræde ved Jorcks Passage.

Tillykke med bladet!

Har netop læst første nummer af jeres nye magasin. Generelt synes jeg rigtig godt om det. Artiklerne har en tilpas længde, og billedmaterialet er rimeligt godt. Jeres Update-sektion er umiddelbart det, som fanger mig mest, da jeg kan nå ud og se forandringerne inden/mens de sker.

Men jeg deler helt holdningen om at København burde turde bygge i højden, dog ikke i centrum, men der er så mange andre steder hvor vi kunne få glæde af modig og nytænkende arkitektur. Tiden siden rædsler som Domus Vista og Høje Gladsaxe er længe siden; i dag kan man bygge skyskrabere som er direkte smukke.

Fremtidsønsker til byen?

Mere Metro og sporvogne. Busserne er en pest. Desuden tvungen max. 15 hk motorer i alle taxaer, så de ikke mere kan race gennem byen til livsfare for alle. (Ja, jeg mener det!) Billigt kvalitetsboligbyggeri - ved godt, at det er en noget svær kombination, men hvad f... har vi ellers arkitekter til, hvis det ikke er for at præstere gode løsninger på svære problemer?

Sommerhilsener
Søren Kronholm

SEND DIN IDÉ TIL | KBH sender to billetter til Empire Bio til månedens bedste, sjoveste, vildeste eller mest underlige idé.
debat@kbhmagasin.dk

En ny banegårdsplads

MÅNEDENS IDÉ

For en københavner årgang 1949 var det herligt at se at det endelig efter så mange år med skurvogne og betonklodser lykkedes at få renoveret Kongens Nytorv. Dette har været øverst på denne københavners ønskeliste for byens forskønnelse i rigtig mange år.

Men herefter gælder det så også om at komme videre til næste punkt på listen. Og det bør, iflg. min liste, være en total renovering af banegårdspladsen mellem Vesterbrogade og Københavns Hovedbanegård. Det eksisterende "areal" (for en "plads" har der jo aldrig været tale om), er et krater, et stort uudnyttet stykke byrum placeret på en af

byens mest mulighedsrige beliggenheder mellem Hovedbanegården, som både udvendig og indvendig fremtræder som en af Europas flotteste og mest sammenhængende banegårde, og Vesterbrogade med Frihedsstøtten og SAS hotellet. Beliggenheden stiller derfor store krav til kvalitet, arkitektur, byplan og -design.

Der bør derfor udskrives en konkurrence om dette byrum. Et forudsætning for konkurrencen bør være et krav om overdækning af banegraven, således at der kan blive tale om en stor åben plads helt frem til Vesterbrogade. Ligesom med Kongens Nytorv vil plan-

lægningen af en sådan plads indebære store trafikale overvejelser, for det er klart at en vigtig prioritering vil være adgangen til banegården for biler, taxaer osv. Samtidig er det meget vigtigt at pladsen gøres til et indbydende sted som man ikke bare passerer, men hvor man som fodgænger kan opholde sig, kan sætte sig og spise, kan nyde udsigten, og hvor der i øvrigt er plads til kulturelle aktiviteter osv.

Jeg mener at stedets særlige karakter mellem byens centrale trafikknudepunkt og byens mest ambitiøse storgade indbyder til en radikal understregning af det metropole. Samtidig er det fascinerende og spændende at der i dette rum indgår så markante historiske referencer: banegårdens nyromanske historicisme, Frihedsstøttens nyklassicisme, Hotel Astorias 1935-funkis til venstre i pladsen og Arne Jacobsens moderne og elegante hotelbygning. En plads her må respektere og understrege disse historiske markeringer samtidig med at den selv byder ind på en fremtidsvision.

Jeg ved godt at den vigtigste årsag til at det kunne lade sig gøre at renovere Kongens Nytorv var pengene fra Oticon Fonden, og jeg har ingen idé til hvordan en ny Banegårdsplads kan finansieres. En debat her i bladet kan måske afklare mulighederne.
Mikael Aktor, Vesterbro.

LEDER

Vi gjorde det i første nummer, og vi gør det igen. Undskyld, i næste nummer skal vi nok holde op med at skrive om vores eget blad. Men vi er så glade for den modtagelse vi har fået.

Vores distributionssteder har været tomme i løbet af få dage, og vi har måttet løbe stærkt for at få fyldt op så godt som muligt. Undskyld hvis I er gået forgæves. Vi arbejder hårdt på at alle steder i fremtiden altid vil have nok blade stående.

I, læserne, har sendt en masse ros og en masse debatindlæg. På disse sider kan du læse dem vi har udvalgt. Det lover rigtig godt for fremtiden. Vi vil have kritik, idéer og friske øjne på København. Øjne der kan være med til at vælge hvilken vej vores by skal tage.

Og den øvrige presse har taget overvældende imod os. Rigtig mange mennesker har tilsyneladende ventet på et "rigtigt" københavnerblad. Folk er kommet forbi vores kontor for at hilse på, og det lader til at KBH bliver læst af alle mulige københavnerne mellem 20 og 80. Det er vi rigtig glade for.

Vores by er inde i en hektisk udviklingsfase. Der er optimisme i København, og vi bygger, river ned, ombygger og udvider som aldrig før. Det er spændende at være Københavner i disse år, og vi vil være det medie der giver københavneren et billede af hvad der sker. Og giver mulighed for at engagere sig, involvere sig og tage stilling.

Men København er ikke kun huse, gader og pladser. Her bor også en frygtelig masse mennesker. I dette nummer introducerer vi en serie der hedder *københavnerne*. Vi vil opstøve sjove, energiske, anderledes københavnereksistenser og lade dem fortælle en lille historie om hvem de er. Hvem bor du i by med, og kan de måske inspirere dit eget københavnerliv?

I dette nummer handler vores *feature* om Ørestad. Det er et gigantisk projekt der rummer både forfærdelig, kedsommelig og meget spændende arkitektur. Og det er en ny bydel der også kulturelt kan blive spændende hvis det lykkes for Ørestad at trække beboere, butikker og caféer til – og undgå at blive et gråt kontorlandskab. *ao*

Det bedste bud på dit boligsalg...

Optimal pris

homes køberkartotek bugner, og med home BedsteBud får du den mest optimale pris blandt de mange potentielle købere til en bolig i dit område.

Synlighed

Din bolig bliver bl.a. annonceret på Danmarks mest besøgte boligsite www.home.dk med op til 300.000 besøgende om ugen, og indrykkes i homenyt – boligavisen, der udkommer som indstik i Berlingske Tidende i weekenden.

Bestil en gratis salgsvurdering...

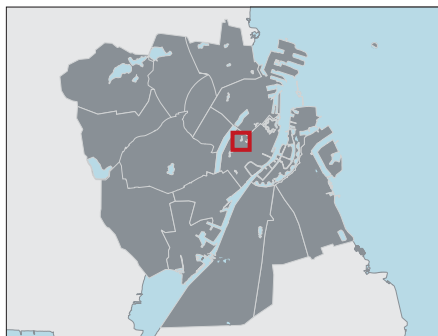
- og lad os få en snak om mulighederne. Hos home.

Det gør ikke noget man er foran.

home

det gør ikke noget man er foran

K B H U P D A T E

NØRREPORT

Af Anders Ojgaard

På en lille asfaltø midt på Nørre Voldgade ligger Danmarks travleste station. Køn er den ikke, og passagerer til centrum af København må igennem tæt biltrafik og cykelbjerge for at slippe ind til gågadenettet. Alt det skal laves om hvis det står til DSB.

Nørreport er Danmarks mest travle station. Ikke mindre end 300.000 mennesker færdes her dagligt, og S-tog, regionaltoget, metro og busser zig-zagger mellem hinanden i flere lag. Men Nørreport er langt fra Danmarks kønneste station. Det gamle, skurliggende stationshus ligger på en asfaltø mellem buldrende trafik, og hele området er et kaotisk rod. På perronen for regionaltoget vælter dieselos ud fra togene og forurener langt over Miljøkontrollens grænser. Men DSB har en vision. Nørreport skal gøres både flot, velfungerende og tænkes sammen med hele byrummet ved Fiolstræde og Købmagergade.

Planchef Ove Dahl Kristensen fra DSB fortæller at Nørreport er så vigtig en station at DSB lægger stor vægt på at den er indbydende. Ikke

blot fordi bedre stationer betyder flere passagerer, men som han siger, "Nørreport er indgangspunkt til byen for mange udlændinge der kommer fra lufthavnen, og så kommer de op og ser det der!" Nørreport er Københavns mest centrale station og fungerer som en ekstra hovedbanegård.

Men ifølge Ove Dahl Kristensen er det en kompliceret politisk affære at få lavet noget om – og en kabale der skal gå op. Der er nemlig mange involverede parter i Nørreport. Trafikministeriet, Ørestadsselskabet og Københavns Kommune er bare nogle af dem der har en finger med i spillet. Og alle skal blive enige om den finger der i sidste ende skal pege på det nye Nørreport. Der har tidligere været andre forslag for Nørreport på bordet, men Københavns Kommune har holdt fast på at der skulle være

plads til fire vejbaner på Nørre Voldgade, og bl.a. derfor er de faldet til jorden igen. I DSBs forslag er der gjort plads til to vejbaner i hver retning, så kommunen burde principielt ikke have nogle indsigelser mod forslaget, mener Ove Dahl Kristensen. Men alle parter skal være tilfredse, og regningen skal betales. DSB vil gerne være med i regnskabet, men hovedfinansieringen skal komme fra staten. DSBs forslag blev udarbejdet sidste år, og Trafik- og Finansministeriet har derfor haft god tid til at tygge på det. I 2003 lavede regeringen sammen med Det Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne aftale om at der i 2005 skulle udarbejdes et beslutningsgrundlag for en endelig aftale om Nørreport. Dét venter København på med spænding.

➤ Den transparente kuppel vil give Nørreport en markant profil og lade lys slippe ned under jordhøjde, så Nørreport bliver en slags udendørs, underjordisk station.

NØRREPORTFAKTA

- Nørreport Station åbnede 1. juli 1918. Det var Danmarks første undergrundsstation, så det var lidt af en begivenhed. Allerede i 1885 blev en jernbanetunnel under Nørre Voldgade dog foreslået for første gang.
- 300.000 mennesker færdes dagligt på stationsområdet. 85.000 af dem stiger af eller på et regionaltoget, S-tog, metrotog eller en bus.
- DSB forventer at prisen for forslaget til ombygningen af Nørreport ligger på mellem en halv og en hel milliard kroner. Bygearbejdet vil tage ca. 5 år.

→ En lang kuppet glasoverdækning skal løbe hele vejen over Nørreport. Bil- og cykeltrafik flyttes over på den ene side af stationen, så man kan træde direkte op fra Nørrereport og ud i gågadeområdet Fiolstræde/Købmagergade. Derved

kommer hele byrummet til at hænge sammen, og der dannes en plads foran stationen. Desuden undgås de potentielt livstruende situationer når togpassagerer forsøger at krydse den buldrende Nørre Voldgade.

→ Rummet mellem Nørrereport og Fiolstrædes start vil blive fuldstændig transformeret hvis DSB får sin vilje. En åben, trafikfri plads vil give byen et nyt åndehul i centrum, og i sommermånederne kan der åbnes op for udeservering fra pavillionen midt på pladsen. Fra pladsen og hele vejen ned til Gøtthersgade etableres en promenade.

→ Fjerntogsperronen kommer til at ligge under glaskuplen. I dag er den mørk, forurenet og klaustrofobisk, men DSB foreslår at de store søjler der i dag bærer betontaget pilles ned, og at taget erstattes af den luftige glaskonstruktion. Samtidig skal betonvæggen til S-togene rives ned og erstattes af glas. Det vil give mere lys til S-togsperronen - og spændende kig mellem de to perroner.

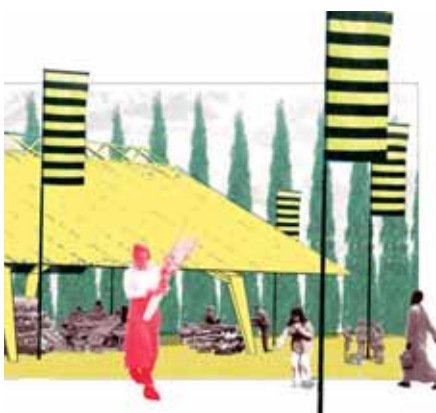

K B H U P D A T E

NØRREBRO PARK

af Kasper Foged Rasmussen

Nørrebroparkens beliggenhed har der aldrig været noget i vejen med. Det har været parkens stand og udformning der har fået folk til at fravælge det store grønne område. Det bliver der nu gjort noget ved.

➤ Tagkonstruktioner og flag vil medvirke til at give Nørrebroparken sin helt egen profil blandt byens parker.

De fleste nørrebroere kender *Sumpen* i Nørrebroparken. Den ligger lige ved indgangen i Stefansgade. *Sumpen* er et lille, levende aflukke hvor mænd, kvinder og store hunde forstår at hygge sig med lunkne øl – og vand for de firbenedes vedkomne. Men *Sumpen* er mere end blot et mødested for dem nogle ville kalde 'forsumpede'. Det er rent faktisk en sump hvor regnvandet har svært ved at løbe væk – med mudder og splat til følge. Dét, og andet, skal der nu gøres noget ved. Kvarterløft Nørrebro har taget lokalbefolkningen med på råd og spurgt dem hvad de godt kunne tænke sig at forbedre ved kvarteret. "Nørrebroparken," lød det næsten sammenstemt.

"Parken har et kæmpe potentiale, men har indtil videre været nærmest usynlig," siger byfornyelseskonsulent Karin Bakhti fra Kvarterløft Nørrebro og fortsætter: "Parken har indtil nu bestået af alt for mange store, tomme flader og har manglet de intime rum hvor folk har haft lyst til at hygge sig og solbade. Derfor har området, der kunne blive Central Park på Nørrebro, næsten ikke været brugt."

Sidste år blev der så udskrevet en åben konkurrence, og der indkom ikke mindre end 128 forslag fra ind- og udland. Vinderen blev arkitekturprofessor Steen Høyer og GHB Landskabsarkitekter der, når frosten har sluppet sit tag i jorden til næste forår, får til opgave at skabe den nye Nørrebropark. Deres vinderprojekt vil transformere parken til et varieret område som vil

PARKFAKTA

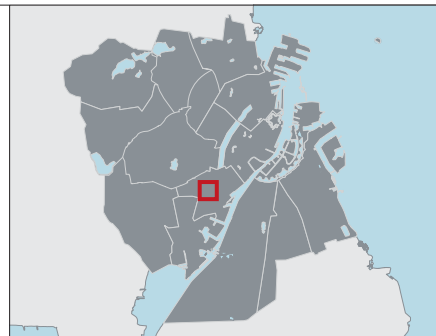
- Nørrebroparken blev anlagt i 1934. Før den tid løb Klampenborgbanens skinner gennem området.
- Der er afsat 23 millioner til fornyelsen af parken. Cirka halvdelen kommer fra Københavns Kommune og resten fra Kvarterløft Nørrebro.
- Projektet forventes at gå i gang i foråret 2006 og stå færdigt i løbet af efteråret.

adskille sig fra byens andre parker ved også at indlemme en mængde byelementer. Der vil naturligvis vokse træer, buske og græs, men parken vil også byde velkommen til blandt andet taglignende konstruktioner, belysning og flag. Og i den nye park vil de besøgende kunne finde blandt andet klatretårne, halkonstruktioner, en skaterbane, en beachvolleybane, soppebassiner, en kunststofbane med bånd – og en fodboldbane på 90 gange 45 meter. Ligesom tidligere vil der dog også blive plads til bydelsfestivaler som de Kulturelle Markedsdage i august. Hvad *Sumpen* angår, så vil den stadig være at finde i den nye park, men fra efteråret vil det lille inde lukke være forsynet med en altid tør asfaltbelægning og rindende vand til tørstige hunde.

K B H U P D A T E

OTTO KRABBES PLADS

af Anders Ojgaard

Murbrokkerne på den udskældte Otto Krabbes Plads er blevet grønnere.

Sukkenes Plads og Erik Honeckers Mindeplads er blot et par af de navne Otto Krabbes Plads har haft i folkemunde de sidste par år. I september 2001 åbnede den med hornmusik, borgmestertaler og en pressemeddelelse der bl.a. fortalte at København havde fået et nyt åndehul. Den nye plads var "et eksempel på hvordan byens rum kan blive åbnet uden at fremstå amputeret," og Søren Pind kaldte pladsen for en flot helhedsløsning der spillede godt sammen med det åbne gårdanlæg langs Westend. Pressemeddelelsen kunne ligeledes berette at pladsen var udformet i tæt samarbejde med områdets beboere.

Men så tæt var det nu ikke. Den sidste mursten var dårligt lagt før det haglede med kritik over Otto Krabbes Plads. "En øde, forrået Tårnby-tristesse" blev den kaldt, og beboerne hadede den. Pladsen bestod primært af nogle murstensskulpturer og en lille håndfuld slanke træer plantet i et stramt mønster. Grusunderlaget var ifølge en af arkitekterne bag valgt for at give pladsen en venlig overflade. For beboerne betød det dog små sandstorme om sommeren – og store mudderpøle om vinteren. Og både sommer og vinter var det en velbesøgt dag hvis et par knallerter på afveje kom til at køre over pladsen. Otto Krabbes Plads var tom!

En efterårsnat i 2002 rykkede en gruppe lokale beboere ind på pladsen og lagde deres eget græs ovenpå gruset. Græs på grus gror ikke godt, men nu kom der for alvor gang i sagerne. I oktober 2002 besluttede kommunen at der skulle udarbejdes et nyt forslag i samarbejde med de lokale beboere. Efter flere uenigheder, bl.a. om hvor meget græs der skulle lægges, lå det endelige forslag klar i september 2003. Og i dag er den nye plads så færdig. Murstensskulpturerne står her stadig, men nu klatrer der planter op ad dem. 85% af gruset er byttet om med velplantet græs, der er plantet mange flere træer, anlagt en granitsti over pladsen, og flere lamper sørger for at den også om natten tager sig bedre ud. I dag er Otto Krabbes Plads nok blevet lidt for grøn for Erik Honecker, men først når de nyplantede træer er skudt lidt i vejret, vil pladsen få den intimitet som beboerne savnede.

→ Pladsen i dag.

OTTOKRABBFAKTA

- Pladsen åbnede i september 2001. Efter mange beboerprotester blev den omlagt og står nu færdig...igen.
- Den oprindelige plads kostede ca. 10 millioner kroner at anlægge. Den var udformet af arkitekterne Lene Tranberg og nu afdøde Boje Lundgaard, der også står bag det nye skuespilhus. Pladsens nye *facelift* har kostet 2 millioner kroner.
- Otto Krabbe var teolog og levede fra 1910-94. Han var en vesterbrosk ildsjæl der bl.a. oprettede familiecentre, var engageret i det boligsociale område og arbejdede for at få socialt belastede børn løftet ud af slummen.

→ Den oprindelige plads i 2001.

→ Pladsen, februar 2004.

Det er et af de største projekter i Københavns historie, og det er i fuld gang. Landets største universitet er allerede rykket derud, Danmarks Radio er på vej, og så småt er der også ved at flytte beboere ind. KBH sætter i dette nummer fokus på københavns nyeste bydel.

Ørestad

Af Kasper Foged Rasmussen

I 1980'erne skete der nul og niks i København hvad byudvikling angår. Eller som den daværende overborgmester, Jens Kramer Mikkelsen, udtrykte det, så "var der kun én kran i København, og den blev ikke brugt til byggeri, men til elastikspring!"

Da muren i Berlin blev hamret til jorden i 1989, og Sovjet efterfølgende også knækkede sammen, fik Danmark med et en ny placering og rolle i Europa. Øresund ledte ikke længere ind i den østeuropæiske blindgyde, og dét åbnede for helt nye muligheder. Tiden var moden til at København efter lang tids dvale tog udfordringen op – og levede op til sin nye position. Det hele tog sin begyndelse for 15 år siden.

I 1990 færdiggjorde en arbejdsgruppe nedsat af Poul Nyrup Rasmussen sit arbejde. Arbejdsgruppen havde analyseret Københavns muligheder, og anbefalingerne var omfattende. Første skridt var en fast forbindelse mellem Danmark og Sverige, og Lufthavnen skulle udbygges. København skulle tiltrække konferencer og store kulturelle begivenheder og i det hele taget markere sig som en attraktiv europæisk hovedstad. I

begyndelsen af 1991 indgik den danske og svenske regering en aftale om den faste Øresundsforbindelse, og samtidig vedtog Folketinget en lov der skabte rammerne for en helt ny bydel – Ørestad. Ørestadprojektet var uden tvivl det mest ambitiøse projekt af dem alle. Den nye bydel skulle være drivkraften og centrum for visionen om en handlekraftig Øresundsregion.

Loven blev vedtaget i 1992. Regeringen skabte Ørestadsselskabet I/S, og Ørestad kunne fødes. 310 hektar eller 3,1 million kvadratmeter stod til rådighed til de fire nye kvarterer: Ørestad Nord, Amager Fælled, Ørestad City og Ørestad Syd. I Ørestad Nord er stort set alle grundene i skrivende stund solgt. I Amager Fælled er tallet 6 procent da Ørestadsselskabet på grund af hensyn til naturområdet vil udvikle dette område til sidst. En tredjedel af grundene i Ørestad City er indtil videre afsat, og inden for kort tid vil salget i Ørestad Syd gå i gang.

I begyndelsen havde mange københavnere svært ved at forestille sig hvilke potentialer der dog kunne ligge i området langs den fredede Kalve-

ØRESTADFAKTA

- Ørestad deles op i fire bydele med hvert deres særpræg.
Ørestad Nord
Amager Fælled
Ørestad City
Ørestad Syd
- Søer, kanaler og vandbassiner binder de enkelte kvarterer sammen.
- Ørestad udvikles over de næste 20-30 år.
- I alt 100.000 mennesker kommer til at have deres gang i Ørestad. Tallene er fordelt på:
60.000 arbejdende
20.000 studerende
20.000 beboere
- Ørestadsselskabet disponerer sådan:
60% erhvervs- og kontorbyggeri
20% boliger
20% øvrigt byggeri til anvendelse for kultur, service, handel og institutioner.
- Ørestad strækker sig over fem kilometer fra kanten af city til tæt på Københavns Lufthavn. Bydelens bredde er cirka 600 meter. Det samlede areal er 310 hektar.
- Der er seks Metrostationer i Ørestad: Islands Brygge, Universitetet (DR Byen), Sundby, Bella Center, Ørestad og Vestamager.

bodkile på Amager. Men som årene er gået – og særligt takket være Metroen – er flere københavnere begyndt at åbne øjnene op for at projektet måske kan gå hen og blive et af de vigtigste og mere vellykkede i byens nyere historie.

Det har fra starten været besluttet at Ørestad skulle bestå af en blanding af boliger og erhverv. For Ørestad skal ikke være en spøgelsesby, men levende. Når den nye generation vokser op, vil Ørestad således være en bydel der har det hele – ligesom eksempelvis Christianshavn, men med sin helt egen identitet. Sådan lyder visionen i hvert fald hvis man spørger Ørestadsselskabet. I Ørestad er det dog kun 20% af byggeriet der er forbeholdt boliger, mens tallet for Christianshavn er 43%, og i hele København er mere end 60% af kvadratmeterne boliger. Så det kan måske blive svært at nå visionen. Svaret må vi dog vente lidt på, for Ørestad vil først være oppe i fulde omdrejninger om 20 til 25 år.

Læs mere på de næste sider. Vi sætter særlig fokus på Ørestad Nord der er det mest udbyggede område, og det område der er tættest på det centrale København. <<

→ Ørestad som den vil tage sig ud fra luften om mange år, når alle områder færdigbyggede.

→ Ørestad Nord, juli 2005

foto: Daniella D'Arco De Jesus

ØRESTAD - en turguide

tekst og foto: Anders Ojgaard

Mange steder er der byggerod, og andre steder er der bare helt tomt. Men Ørestad er alligevel et besøg værd, ikke mindst fordi den er et helt anderledes stykke København. Man har en anden fornemmelse af det at være københavnere, når man tager metroen tilbage til den gamle midtby efter et besøg i Ørestad. Her er en lille turguide, men tag endelig nogle afstikkere.

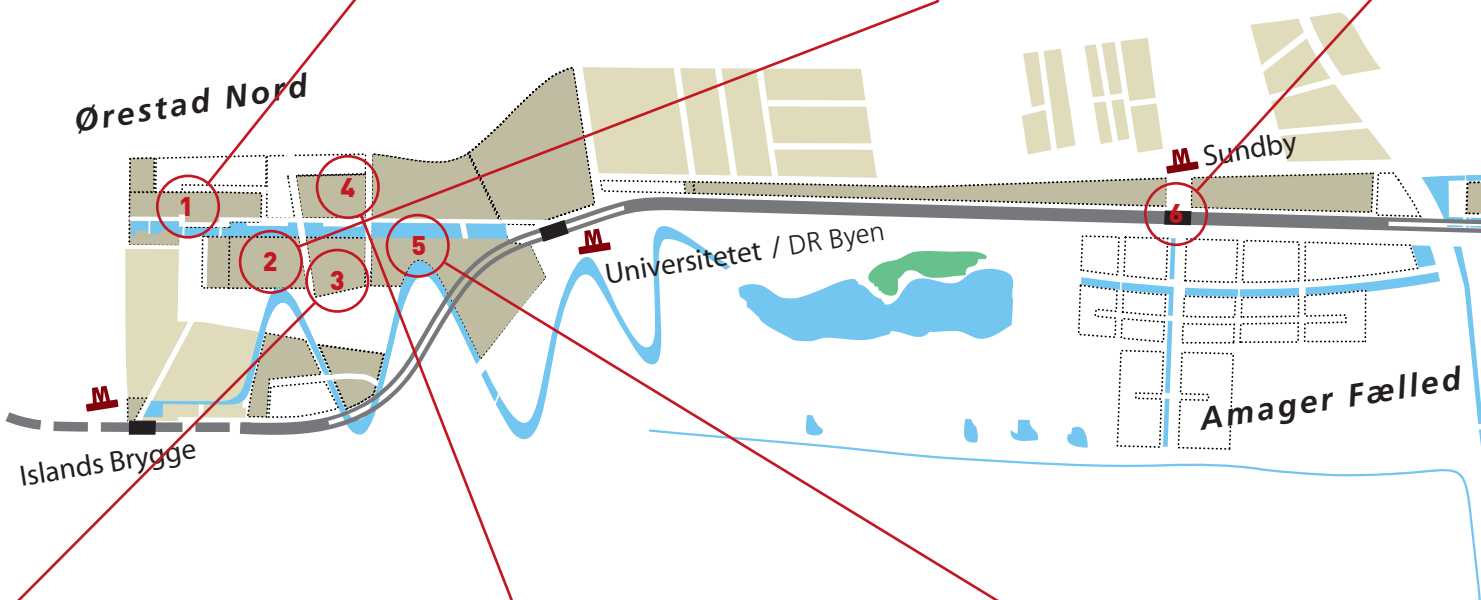
1 KØBENHAVNS UNIVERSITET

Tag metroen til Islands Brygge og start turen i Ørestad Nord. Gå langs kanalen forbi Københavns Universitet - og kig på broer og ænder. Her sker ikke så meget i sommerferien, men fra september vil der igen være liv på trapperne ned til kanalen.

2 TIETGENKOLLEGIET

Gå over broen og over til Tietgen Kollegiet - Ørestad Nords p.t. mest interessante byggeri. Huset er belagt med kobber, og hvis solen skinner, opstår nogle helt fantastiske farvespil. Særligt inde i gården er der flot, så prøv om du kan snige dig derind.

3 KAREN BLIXEN PARKEN

Fortsæt ind i Karen Blixen Parken. Det er ikke det mest interessante byggeri, men det er her man kan fornemme at Ørestad er en by i byen - her bor nemlig rigtige mennesker, og måske kan man få et glimt af et par af dem på altanerne.

4 IT UNIVERSITETET

Gå tilbage over kanalen, tag et kig ned af den og fortsæt så over til ITU. Det er stort, og mange vil mene at det ikke er kønt. Prøv dog at komme indenfor hvor det imponerende atrium byder velkommen. Dørene er låst i ferien, men der er folk derinde, og de lukker sikkert gerne op.

5 DR BYEN

Fortsæt ned i bunden af Ørestad Nord og tag et kig på DR-Byen. Nogle sektioner er lukket af p.g.a. byggeri, men man får en fin fornemmelse af hvor stort det er. Find bagefter vej ned til metrostationen *Universitetet / DR Byen*. Det kan være lidt besværligt, men det kan lade sig gøre.

6 METROEN / SUNDBY

Tag metroen fra *Universitetet / DR Byen* til *Ørestad*. Undervejs kører du forbi boliger ved Sundby Station, men det er selve metroen der er interessant. Man fornemmer hvordan den er Ørestads bevægelige ryggrad, og man får nogle fine kig ud af vinduerne undervejs.

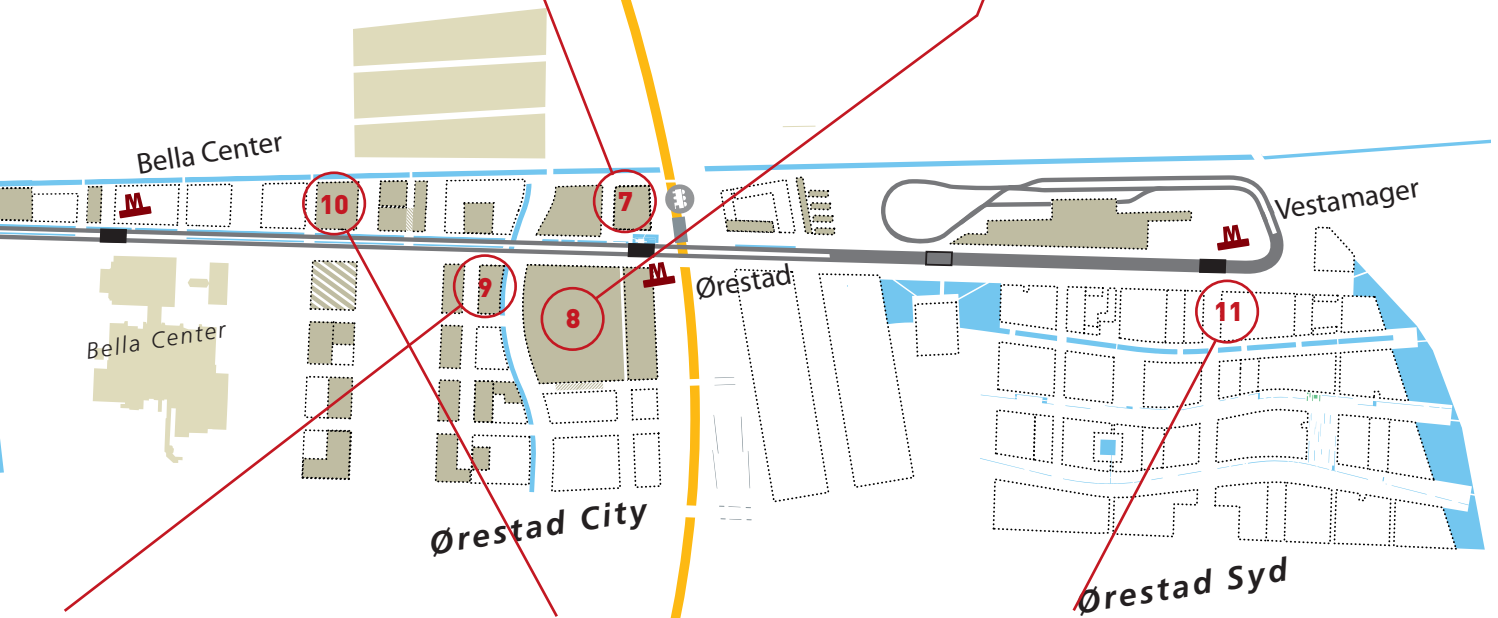
7 FERRING

Stå ud af metroen og du står foran Henning Larsens 85 meter høje Ferring-bygning der er Ørestads pejlemærke, indtil det får konkurrence af andre høje tårne. Det er sort, det er stort, og det giver et indtryk af at Ørestad om nogle år vil være Københavns skyskrabercentrum.

8 FIELD'S

Gå ned af trapperne og du har kolossen Field's foran dig - skandinaviens største shoppingcenter. I Ørestad Nord er der ikke skyggen af en kiosk eller sandwichbar, så hvis batterierne er blevet tomme, kan de lades op nu. Gå også en tur rundt i kolossen hvis du lyster.

9 GADEN VED KLP KONTORBYGNING

Gå ud på vejen mellem Field's og KLP kontorbygningen. Bygningen selv kommer ikke til at revolutionere dit syn på arkitektur, men det er her man kan få en fornemmelse af at Ørestad City også vil få et gadebillede. Det er nemlig det eneste sted hvor en gade løber mellem to huse.

10 VM HUSENE

Gå under metroen og drej til venstre. Overse den rædsomme kontorbygning på højre hånd og fortsæt frem til VM-husene - to boligblokke der fra luften ligner et V og et M. V'et er det mest interessante med sine altanpiger der stikker ud af glasfacaden. Tegnestuen PLOT står bag.

11 ØRESTAD SYD

Hop på metroen igen - retning Vestamager. Så bliver du kørt til Ørestad Syd og metroens endestation. Her er absolut intet at se, men så har du taget hele turen og været ved den mark hvor Ørestad Syd vil rejse sig om nogle år. Og metroen kører tilbage til en kold øl i byen efter 30 sek.

Som et moderne modstykke til Københavns gamle centrum skyder Ørestad op - kun én kilometer fra Rådhuspladsen. Den nordlige del huser store institutioner som DR Byen, IT-Universitetet og Københavns Universitet samt almindeligt boligbyggeri som Karen Blixen Parken og det spektakulære Tietgenkollegie.

Ørestad Nord

Af Iben Larsen

Den trængsel og tæthed af mennesker der ellers markerer storbyliv eksisterer endnu ikke i Ørestad Nord. På en solskinsdag fornemmer man dog liv når de studerende ved Københavns Universitet flokkes om bordene og på trapperne ned til kanalen. En grævejrsgang ad samme rute er alt menneskeliv blæst bort af den enorme vindtunnel der møder én. Ørestad Nord er ikke et færdigt bykvarter, men én stor byggeplads hvor konturerne af de mastodontiske kraner bidrager til fornemmelsen af at noget stort er på vej.

VARIATION OG BYLIV

En vigtig aktør er Ørestadsselskabet der står for udvikling og salg af grundene i hele Ørestad. Indtægterne fra salget finansierer metroen. På den måde har man sikret at infrastrukturen med metroen er på plads inden byen vokser frem. "Ørestad Nord bliver en blandet by med store kultur- og medieinstitutioner og med kollegiets

beboere og studerende som tilfører området vitalitet. Vi bestræber os på at skabe en sammenhæng i Ørestad som helhed hvor folk bor, arbejder og studerer side om side - og på den måde undgår at skabe en soveby eller en erhvervs-park," fortæller projektchef Carsten Arlund fra Ørestadsselskabet. Han fremhæver variationen som en forudsætning for en langtidssikret bydel: "Visionen er at udvikle en bydel hvor man kigger tilbage om 50 eller 100 år med naturlige referencer til Christianshavn eller Østerbro - bydele som kan det hele og har det hele. Vi vil sådan set skabe det samme - bare uden stukken."

EN FREMTIDSORIENTERET BY

I de nye bygninger er overflødig pynt skiftet ud med byggematerialer som glas, beton og stål. Der er tale om moderne arkitektur hvor stue-etagen rummer kantiner og cafeer, mens de øvre etager er forbeholdt beboelse og kontor-

NORDAKTIVITETER

■ PUBLIC SERVICE FESTIVAL

Københavns festival *Public Service* for elektronisk musik, skabt af DR, afholdes i år i Ørestad Nord. Med metroens højbane og det runde Tietgenkollegie som baggrundskulisse, kan man på udendørs-scener opleve den nordiske elektronika og DJ-scene.

19.-20.-21.august 2005.

■ BYKVARTERSÅBNING

D. 23. og 24. september 2005 finder den officielle bykvartersåbning sted i Ørestad Nord. Åbningsprogrammet byder på en række aktiviteter for hele familien.

landskaber. Som et nyt element er teknologien flyttet ind i bygninger som IT-Universitetet og mediehuset DR-Byen der i løbet af næste år begynder sin etapevise indflytning.

Netværket *Crossroads Copenhagen* er navnlig interesseret i de muligheder teknologien tilfører området. Netværket består af 23 private virksomheder, universiteter og offentlige myndigheder hvor flere har adresse i Ørestad Nord. Parterne mødes i projekter inden for kultur, medier og kommunikationsteknologi og har en fælles interesse i at gøre Ørestad Nord til et center for samarbejdet. "Ørestad Nord er helt unik med store medieinstitutioner som DR og IT-Universitetet og kulturinstitutioner som Det Kongelige Bibliotek og Københavns Universitet som tætte naboer. Det giver en synergi som vi skal udnytte," siger direktør Poulina Middleton fra *Crossroads Copenhagen*.

Carsten Arlund deler synspunktet: "Vi finder næsten lidt af en nybygger-mentalitet. Historisk

→ Kanalen er et vigtigt element i Ørestad Nord. Den løber gennem hele bydelen og er med til at binde den sammen.

Aktører i Ørestad Nord:

ØRESTAD NORD GRUPPEN

Vil fremme det faglige samarbejde mellem institutionerne og gøre Ørestad Nord til et mødested for kreative kræfter. Med bl.a. DR, ITU og KUA.

CROSSROADS COPENHAGEN

Vil gøre Ørestad Nord til et internationalt forsknings- og udviklingscenter inden for kultur, medier og kommunikationsteknologi.

SYNDIKATET

Et fællesskab af byplanlæggere og arkitekter, der arbejder med udvikling og nytænkning af Øresundsregionen.

ØRESTADSELKABET

Står for at udvikle og sælge arealer fra Ørestad samt at anlægge og udlicitere driften af Metroen i København.

set er Ørestad bare en mark, så både virksomheder og beboere flytter ind i et kvarter der ikke er underlagt nogen traditioner. Manglen på traditioner gør det muligt at skabe egne traditioner og nye samarbejdsformer,” siger han.

For Pouline Middleton skal de nye samarbejdsformer udvides til også at omfatte lokalbefolkningen. Hun ser beboerne som en vigtig samarbejdspartner og et stort aktiv: ”For at vi kan udvikle tjenester der opfylder menneskers behov på nye og bedre måder, har vi brug for at høre folks mening og forstå deres hverdagsliv. Og jeg tror at mange mennesker finder det spændende at afprøve ny teknologi og nye tjenester i det område hvor de i forvejen arbejder, bor eller studerer. Det kan for eksempel være en guide til mobiltelefonen, så man kan bevæge sig frit rundt i Ørestad og samtidig modtage oplysninger om området og de aktiviteter der finder sted,” fortæller hun.

BYDELSKULTUR

Der er også andre initiativer som arbejder på at gøre Ørestad Nord mere attraktiv for almindelige mennesker. Den unge tegnestue Mutoxia arbejder med midlertidige byrum. ”På skift vil der i de næste mange år stå ledige grunde her i Ørestad. Grunde hvor der måske om fire år står en bygning. Det er ikke sjovt at se på en tom grund, og den indbyder ikke til at man opholder sig på den. Vi arbejder derfor på at skabe midlertidige byrum der kan flyttes og forandres efterhånden som byen vokser frem,” siger arkitekt Kristina Jordt Adersen fra Mutoxia. Pladsen mellem den nye del af Københavns Universitet og IT-Universitetet bliver første skridt på vejen. Inden den officielle bykvartersåbning i september beplantes pladsen med flytbare træer og armaturer, men elementer som mobile scener og ramper kunne også indgå. ”Vi behøver ikke vente i 10 år, før en rigtig levende bydel opstår her i Ørestad Nord. Når vi først har designet to-tre midlertidige byrum, skaber de naturlige samlingspunkter som nok skal bidrage til at Ørestad Nord udvikler sin helt egen bydelskultur”, tilføjer Kristina Jordt Adersen.

Det bliver interessant at se hvordan Ørestad Nord ser ud om bare få år. Til den tid er DR Byen blevet befolket og flere lejlighedskomplekser står klar. Og lige nu er det fascinerende at følge med i bydelens opførelse mens den stadig er en byggeplads. KBHs skribent slutter af med denne opfordring: Ørestad skal opleves for at blive forstået.

«

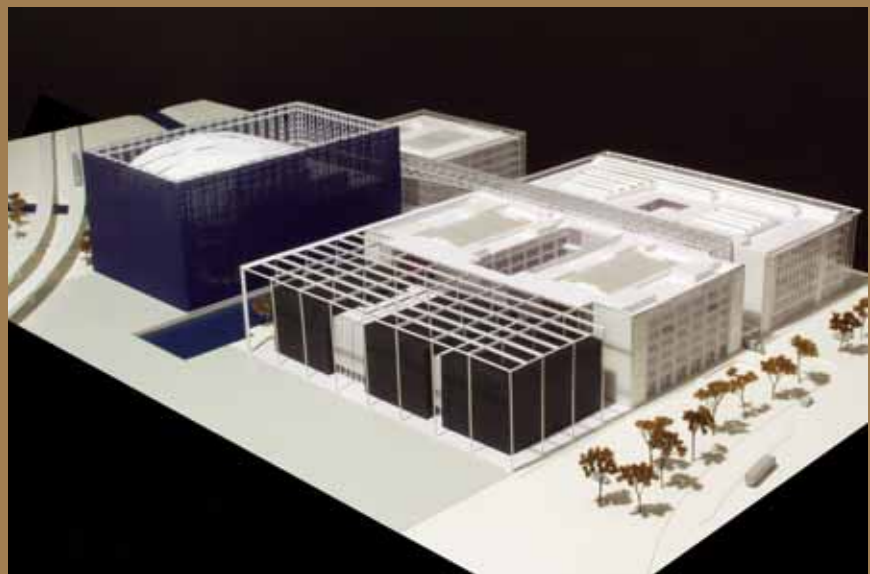

Foto: Daniela Diaco De Jesso

→ Set udefra er den måske ikke så venlig, men går man ind i Henning Larsens IT-Universitet bliver man mødt af et imponerende atrium. Gruppe- og møderum stikker ud fra væggene som udtrukne skuffer. Og så er der i stueetagen en af Ørestad Nord's få muligheder for at få en bid brød eller en kop kaffe. Med mindre der altså er ferie hvor hele bygningen er aflåst og kun studerende og personale kan komme ind.

→ Den nye DR-by. Den blå koncertsal er langt fra færdig, men selve DR-Byen i forgrunden er godt på vej.

Værelse med udsigt

Af Iben Larsen

Gyldent funkende rejser det cirkulære Tietgenkollegie sig i den nordlige ende af Ørestad. Runde bygninger som den er et sjældent syn. Og dette byggeri stråler i særlig grad – iklædt en kobberlegeret facade. Det er usædvanligt, det er indbydende, og man får straks lyst til at se hvad der gemmer sig indenfor. KBH fulgte med arkitekt og projekteringsleder Peter Thorsen på en rundvisning i bygningen.

INDIVIDUELLE BOLIGER OG FÆLLESANLÆG

Vi mødes på byggepladsen og ifører os det påkrævede sikkerhedsudstyr. Stilladsarbejdet er stadig i gang, men til oktober står kollegiet klar til at tage imod de første indflyttere. Udefra fremstår bygningen som en stram cirkulær geometrisk form brudt af de forskudte lejligheder der danner en varieret facade. Da vi træder ind i det runde gårdrum, vandrer blikket lynhurtigt opad. Inde fra gården ligger rummene skudt ind og ud mellem hinanden i forskellige størrelser. Nogle af dem rager otte meter ud i luften som en slags skuffer. Det skaber en utrolig dynamik og bevægelighed. Så vender blikket tilbage til stueplan hvor store glaspartier skærmer en række rum. "Hele stueetagen udgør en række fællesrum. Der indrettes blandt andet en café, studie- og computerrum, værksteder og musik- og mødelokaler," fortæller Peter Thorsen og fortsætter "Selve det at bo, er på kollegiet baseret

på fællesskab. Som arkitekter har vi ladet os inspirere af de traditionelle *Tulou* bebyggelser i det sydøstlige Kina. Det er landsbyfællesskaber med individuelle boliger og fællesanlæg samlet i cirkelformede bygninger. Vi tror på at Tietgenkollegiet udgør en fremtidig boligform med en prioritering af det fælles, men med plads til det individuelle."

UD I DET FRI

Rundvisningen fortsætter ind i selve bygningen. Værelserne er store sammenlignet med andre kollegier, og så er de alle udstyret med et stort vinduesparti og franske altaner eller opholdsaltaner. En stor fælles terrasse er under opbygning med udsigt til Grønningen – dette er i sandhed et luksuskollegium. Det er gennemgående for hele bygningen at der er tænkt meget over udsigt og mulighed for ophold i det fri. Arkitekterne har derfor valgt at placere boligerne yderst, så der fra alle værelser er udsigt til omgivelserne, mens fællesfaciliteter som køkken og opholdsrum er placeret ind mod den indre gård. "Vi har bygget et hus der giver liv til dets omgivelser. I et område hvor store institutioner som DR og IT-Universitetet også ligger, har det været vigtigt for os at Tietgen Kollegiet afspejler at hér bor der unge mennesker. Forbipasserende vil også kunne fornemme at her er gang i den. Der stråler en energi og puls ud af bygningen," slutter Peter Thorsen. De stu-

derende, der er så heldige at få en bolig på Tietgenkollegiet, kan se frem til en god studiestart og et værelse med udsigt.

> TIETGEN KOLLEGIET, ØRESTAD NORD

TIETGENKOLLEGIET

- Kollegium med 360 boliger fordelt på seks boligetager, en underetage og kælder. Den typiske værelsesstørrelse er 25 m² for et-rumsboligerne. Hertil kommer store fællesafsnit med bl.a. køkken, spise- og opholdsplads, studierum og festsal.
- Et-rumsboliger på Tietgenkollegiet kommer til at koste mellem 2200 - 3000 kr. Forbrugsudgifter er ikke indberegnet i huslejen.
- Huslejen på Tietgenkollegiet modsvarer ikke de reelle byggeomkostninger. Det skyldes at selve kollegiet er en donation fra Nordea Danmark-fonden som stiftede Fonden Tietgenkollegiet.
- Indflytning fra oktober 2005.
- Arkitekt: Lundgaard og Tranberg.
- Byggesum: 500 millioner.

Amager Fælled

Ved Sundby Station vandrer 27 af landmand Jørgen Jacobsens køer rundt på de gamle strandenge og tygger drøv. Det er tredje år i træk at *Aberdeen-Angus* køerne har fået til opgave at holde vegetationen nede og dermed skabe bedre betingelser for Ørestads specielle dyre- og planteliv. Samtidig har køerne til opgave at sprede den sjældne plante *brændeskærm* til et større område, så planten kan bevares efter at der er lagt beton i stedet for græs på byggepladsen. Opgaven klarer de arbejdsomme køer ved at sprede frø ved hjælp af deres afføring. Jo flere kokasser de lægger over området, jo før kan byggeriet i Amager Fælled kvarteret gå i gang. Så måske vil kvarterets beboere om nogle år rejse et monument for de firbenede som i sin tid gjorde det hele muligt.

ØRESTAD KULTURFORUM

Ørestad lægger sig i selen og forsøger at mestre den svære kunst at skabe liv i et nyt, strømnet kvarter. *Ørestad Kulturforum* er et netværk for beboere og brugere af Ørestad som har til formål at skabe et varieret byliv i Ørestad og fremme fællesskabet gennem forskellige aktiviteter og arrangementer. Slår man op på deres hjemmeside, står der i skrivende stund "kommer snart" under "kommende arrangementer," men forhåbentlig bliver listen udbygget i takt med at flere byggesten bliver lagt på plads.
www.orestadkulturforum.dk

Ørestad City

Det er Field's og den høje Ferringbygning der indtil videre har tegnet Ørestad City i københavnerens bevidsthed, men om få år vil bydelen være en blanding af erhverv og boliger. Når City er fuldt udbygget om cirka ti år forventes det at der vil være cirka 5.000 beboere og omkring 30.000 ansatte i Ørestad Citys virksomheder og forretninger.

I denne måned flytter de første beboere ind i VM-husene, og lejlighederne i Parkhusene er også klar til rykind. Ørestad City vil også komme til at lægge jord til Ørestad Gymnasium som er ved at blive rejst mellem Ferring og VM-husene.

Gymnasiet skal være færdigt i løbet af 2006 og vil komme til at rumme ca. 800 gymnasiaster. På Kalvebod Fælled vest for Field's vil byens golfentusiaster kunne trille golfboldene rundt på det der skal blive en af verdens førende golfanlæg med både en 9 og 18-hullers bane. Nord for Arne Jakobsens Allé bliver der i samarbejde med beboerne anlagt en bypark på størrelse med Ørstedparken som skal omkranses af otte beboelsesejendomme tegnet af otte forskellige arkitektfirmaer. Ørestad vil også komme til at rumme et bibliotek og en idrætshal samt daginstitutioner og en folkeskole.

■ Ørestad Gymnasium, som det vil tage sig ud ved aftentide engang til næste år.

Tæt på by og natur

Det var beliggenheden der for et år siden fik André og Charlotte Vedgren til at skifte deres toværelses lejlighed ved Bispebjerg Torv ud med en ejerlejlighed i Solstriben i Ørestad. Indtil videre har de været glade for deres beslutning.

André og Charlotte Vedgrens nye lejlighed ligger på anden sal. Den er lys, og fra det store køkkenalrum er der udsigt over den fredede Grønjordssø. Til højre kan man se DR-byen i en skov af kraner, og bagved Københavns gamle tårne. Til højre er det Ferringbygningen og Ørestad City der præger udsigten.

”Solstriben er hverken fugl eller fisk. Det er ikke lavt, men heller ikke højt. Og så er det et bindeled mellem Ørestad Nord og Syd. Herfra kan man virkelig følge udviklingen,” siger André – tydeligt tilfreds med sin nye udsigt og den store altan. Udenfor vinduet kører Metroen tæt forbi med et stille sus og minder en om at dette er Københavns mest moderne bydel. ”Vi boede ved Bispebjerg Torv som ligger tæt på blandt andet Utterslev Mose, og vi elsker at gå ture og cykle i naturen. Men det er svært at finde et sted i København hvor man har kontakt til både by og natur. Derfor var Ørestad faktisk oplagt. Det er tæt på Fælleden, men nærmest lige så tæt på byen.”

TROR PÅ ØRESTAD

”Det er jo ikke til at sige hvordan Ørestad ender med at blive. Der er jo ingen garanti for at det

bliver en levende bydel,” siger André og fortsætter: ”Hvis man ser på et område som Tåstrup, så byggede man jo også en masse derude på et tidspunkt og havde en masse forventninger til det. Men de fleste af de butikker der åbnede lukkede hurtigt igen, og det liv man havde regnet med at stedet ville tiltrække viste sig ikke at blive til noget. Sådan nogle spor kan da godt afskrække. Ørestadsselskabet er dog meget åbne over for private initiativer hvilket tegner godt. Det der med at planlægge sig ud af at skabe liv, tror jeg ikke så meget på. De ting der skal gøre Ørestad levende skal komme fra folk selv. Det skal være folk der selv henvender sig med forskellige initiativer, og det tror jeg også at Ørestadsselskabet har indset. Hvis udviklingen fortsætter som nu, så er vi optimistiske, og vores bekymringer er blevet mindre og mindre som tiden er gået.”

AMAGERS NYE IDENTITET

”Der er mange der bare ser Ørestad som en del af Amager, men Ørestad bliver noget andet. Faktisk tror jeg at Amager vil forsvinde som et samlet begreb og blive et område med mange forskellige kvarterer med hver sin identitet. I gamle dage var Amager jo et stor arbejderkvarter, og sådan er det stadig i manges øjne. Faktum er at flere og flere akademikere flytter herud – særligt i Ørestad. Derfor er Amager ved at ændre sig. Det er jo i virkeligheden det samme som der er sket med Nørrebro og Vesterbro som for 10 – 15 år siden jo ikke ligefrem var *trendy* steder. Det er de jo blevet nu, og sådan vil det naturligvis og gå med Amager og Ørestad,” siger André.
kfr

Ørestad Syd

Ørestads sydligste kvarter ligger endnu hen som bar mark, men hvis alt klapper, vil byggerierne gå i gang inden længe. Når Ørestad Syd engang står færdig, vil det være et varieret kvarter præget af fem høje tårne og erhverv mod nord – og boliger i den sydlige del som åbner sig mod de store fredede naturarealer.

Når man i fremtiden kører mod Ørestads sydligste bydel, vil man blive mødt af hovedstadens mest imponerende skyline. På grænsen til Syd står Ferring bygningen allerede og skuer over området, men den vil på det tidspunkt have fået selskab af fem tårne der sammen med det planlagte Field's tårn i City vil danne en ganske imponerende samling højhuse inden for et lille område. Men når man ser bort fra erhvervs-kvarteret i den nordlige ende af den kommende Ørestad Syd, vil det blive et kvarter præget af store grønne arealer, kanaler og søer. Den sydlige og nordlige del bliver adskilt af Hanne-mann's Allé og et stort parkområde, Byfælleden, hvor der også vil blive plads til et idræts- og eller kulturcenter.

Boligområdet syd for Byfælleden bliver skåret igennem af tre brede, kurvede byrum: Kanalrummet, parkrummet og skovrummet. Vejene på tværs vil komme til at danne små gyder og

passager. Hovedkanalen med den brede promenade har Christianshavn og Amsterdam som forbillede, og boligområdet vil tilmed rumme fem pladser der åbner muligheden for blandt andet kulturelle arrangementer. Ørestad Syd vil også få et hovedstrøg med butikker og institutioner, og når kvarteret engang er færdigt, vil 5.000 københavnere have adresse i området.

Lokalplanen for Ørestad Syd er for øjeblikket i offentlig høring. Frem til 3. oktober kan alle komme med bemærkninger inden byggeriet skydes i gang.

kfr

— En model af Ørestad Syd set fra nord. I forgrunden de fem tårne og Byfælleden. Helt mod syd det store byområde der med sine kurver, kanaler og gyder tegner til at blive Ørestads mest interessante.

> ANDRE NEW CITIES

LA DÉFENSE PARIS

Det store *La Défense* er på sin vis et skrækkesejmel. Det modernistiske byggeri rummer alene kontorbygninger og ligger derfor øde hen i aftentimerne. Ud fra tankegangen "Gå ud og gå på kontor," har man ikke medtænkt behovet for blandet byggeri for at sikre byliv. Paris' nye triumfbue, *La Grande Arche*, står i *La Défense* og er tegnet af den danske arkitekt Johann Otto von Spreckelsen.

DOCKLANDS LONDON

Londons udviklingsmæssige flagskib har haft vanskeligt ved at tiltrække de virksomheder og beboere, som oprindeligt var sigtet med den omfattende revitalisering af området. Priserne faldt på boliger og erhvervsjendomme, og en ny kreativ klasse begyndte at flytte ind i området. I dag stiger priserne igen, og London arbejder bevidst på at skabe *communities* i *Docklands*, så det ikke udvikler sig til et øde kontorkendskab. Området er i dag populært hos de velhavende professionelle der i *Docklands* er tæt ved centrum, tæt ved kontoret og har nem adgang til floden hvor flere har både liggende ved den private bådbrø. Opførelsen af højbanen *Light Railway* har desuden medvirket til at skabe en langt bedre infrastruktur. Den københavnske metro er i øvrigt inspireret af *Light Railway*.

■
De findes i alle afskygninger ...
Detaljens København

01	02	03	04
05		06	07
08	09	10	11

GARGOILER

- og andre facadefigurer

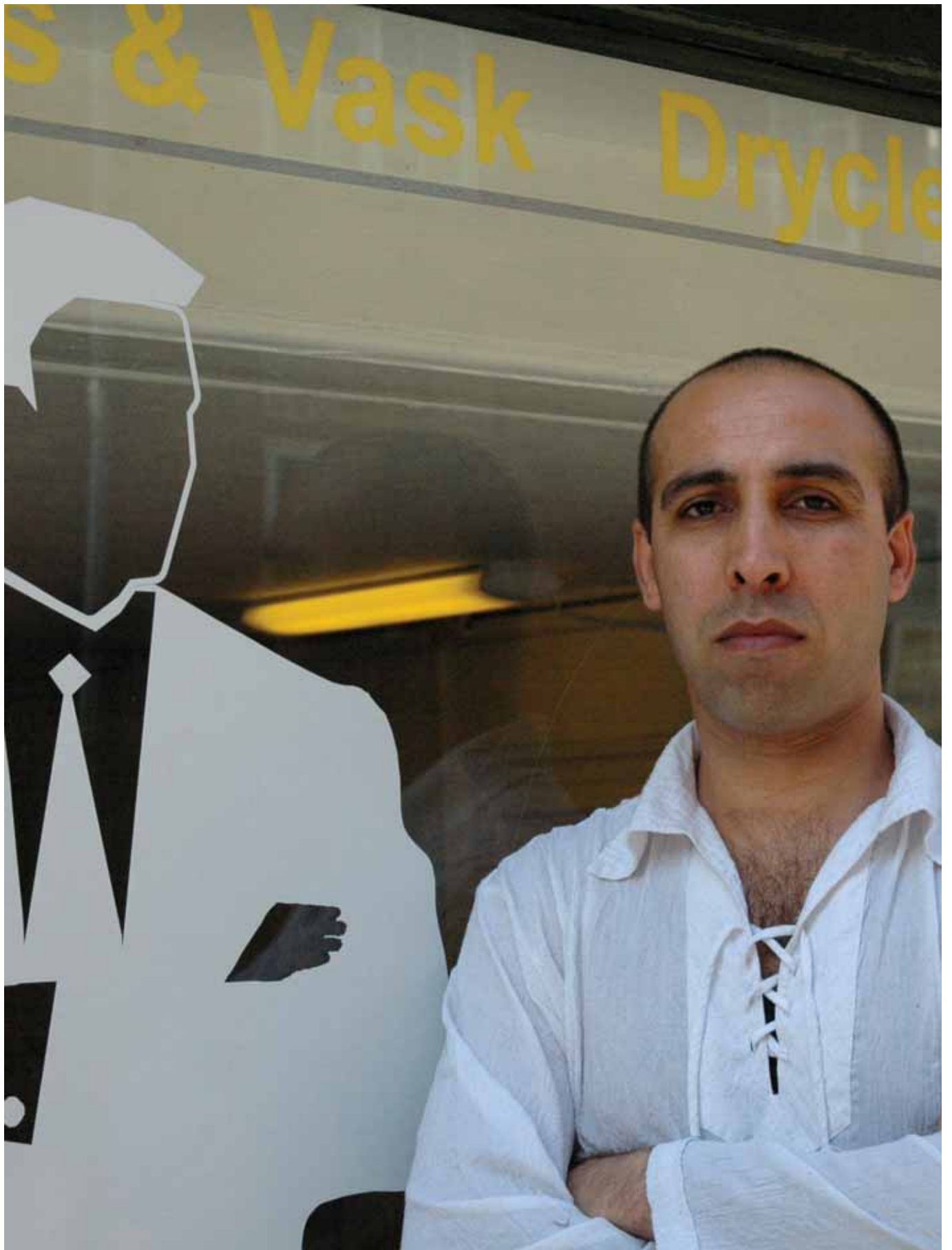
foto: Mary Tungay

- 01 Bredgade
- 02 Frederiksberg Allé
- 03 Fiolstræde
- 04 Kultorvet
- 05 Gl. Kongevej
- 06 Kbh Rådhus
- 07 Gl. Kongevej
- 08 Gothersgade.
- 09 Frederiksberg Allé
- 10 Nørrebrogade
- 11 Bredgade

Ahmed Karzai

Skrædder og renseriejer, Krystalgade
Født 1971 i Kabul, Afghanistan
Gift, et barn

Jeg kom til Danmark i 1998. Taleban-styret i Afghanistan gjorde livet utåleligt. Der var ingen fremtid der. Jeg er uddannet skrædder fra byen Kandahar i det sydlige del af landet.

Byen er fantastisk, tænkte jeg da jeg første gang kom til København. Den er ældgammel, og bygningerne er alligevel i god stand. Folk kæmper hele tiden for at forskønne deres by. Sådan er det ikke i Kabul. Al energien går med bare at overleve. Vi har hele tiden været domineret af briterne eller russerne eller amerikanerne og kæmpet mod det.

Det bedste sted i København er Krystalgade. Det er her jeg tilbringer det meste af tiden. Jeg har meget travlt med min butik, så der er ikke tid til at gå i moskeen om fredagen. Synagogen her i Krystalgade ligger lige ved siden af mit arbejde, men det er helt normalt, helt fint.

Men jeg må indrømme at jeg synes Nørrebro, hvor jeg bor, er lidt pudsigt. Der er for meget rod og affald som folk smider på gaden. Mjølnerparken, for eksempel. Hvis jeg var borgmester, ville jeg rydde lidt op på Nørrebro. Kommunen burde snakke med forældrene til de børn der roder, med husholdningens overhoveder. Jeg gider ikke bo på Nørrebro længere end højst nødvendigt. Jeg vil allerhelst bo i Brøndby eller Valby, lidt væk fra byen.

Københavnerne er venlige, men nogle gange har jeg undret mig over at nogle af dem ikke hilser på gaden, selvom jeg kender den. Jeg har måske stået og joket med dem i butikken, og når jeg senere møder dem, lader de som om vi ikke kender hinanden.

Hvis der virkelig bliver fred i Afghanistan, tager jeg tilbage til Kandahar. Som tingene er

nu dernede, er det en kunstig fred. Jeg savner mit land. Det kan ikke forklares. Et støvgran derfra ville være nok.

Jeg boede i flygtningelejr i tre år. I Sandholm, Avnstrup og Kongelunden. Det var stort set lige så restriktivt som Kabul. Der var ingen fremtid der. Endelig, i 2001, kom jeg ud og fik job som skrædder hos en libaneser på Vesterbrogade.

Siden jeg kom til København har jeg villet have min egen skrædderbutik. Det lykkedes omsider for to år siden. Jeg har altid kæmpet, har aldrig villet være afhængig af andre. Hamid Karzai, Afghanistans præsident, er min fars fætter. Privat er han en gentleman. Jeg vil ikke udtale mig om hans politik.

Mit navn betyder *En nær ven til Gud*.

Nathalie Veil

Indehaver, "Thé à la Menthe", Kompagniestræde.
Født 1972 i Paris, Frankrig. Dansk mor, fransk far.
Opvokset i Hou v. Odder i et "totalt øko-hippie-kollektiv".

Jeg København kan jeg godt savne at gå ud en tirsdag aften og sidde på en vandpibe-bar, eller et sted hvor der er alle mulige etniske typer sammen. Det er jo småt hvad der er herhjemme af anderledes ting.

Folk var meget spørgende i starten da vi åbnede denne cafe og ville vide om der var hash i vandpiberne. Vandpiber var ikke så meget fremme da vi åbnede for to år siden. Det kom så lige pludselig med et kæmpe boom. Folk fik hurtigt smag for det, og de synes vores cafe var et anderledes sted fordi man sidder tæt på hinanden og kommer til at snakke med sidemanden.

Det er afslappet og der kommer alt fra de arabiske tildækkede piger til unge danske fyre der ikke har drukket mynthe før. Det var lidt vores formål at alle mulige typer skulle mødes hos os og dele en vandpibe.

Da jeg var barn boede min franske onkel i Marokko. Vi tog tit derned på lange ferier. Da jeg åbnede det her op med Zia (medindehaver, red.) havde jeg derfor en masse kontakter dernede.

Næsten alle de piger der arbejder her er marokkanske eller franske. Deres venner og deres venners venner kommer her - det giver selvfølgelig et ret internationalt klientel.

Vi har også haft Kristian Thulesen Dahl fra Dansk Folkeparti hernede til DR programmet "Hvorfor, Ouafa". Selv om jeg ikke bifalder hans politik, var han faktisk ganske åben, og udsendelsen har åbnet folks øjne for det her sted.

Thé à la menthe er ikke en smart københavnercafé, og det er en kæmpe kontrast til f.eks. Cafe Europa og Zirup hvor etiketten er lidt anderledes.

Man bliver jo rodløs når man er halvt-halvt. Man har et ben hvert sted og prøver at tage det bedste begge steder fra.

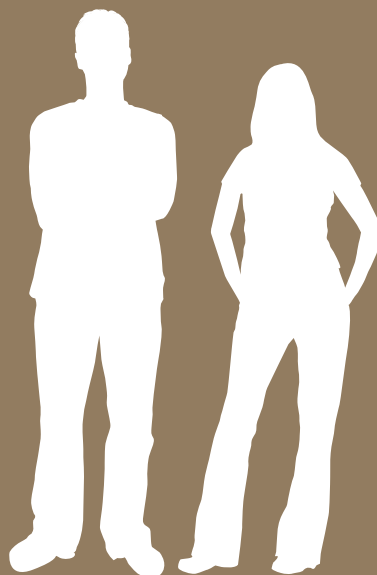

TOP + FLOP

VÆLG 6 STEDER I KØBENHAVN
3 der *topper*
3 der *flopper*

Dén opgave stiller vi i de næste numre til markante københavnere.

Tidligere	TOP	FLOP
Ritt Bjerregaard	Kongens Have Halvandet Metroen	Et umuligt kryds Skelbækgade Vanløse Idrætspark
Klaus Bondam	Nørrebrogade Metroen	Field's Studsgårdsgade
Søren Pind	Tingbjerg Indre Vesterbro Operaen Havneparken	Palads biografen Købmagergade Krøyers Plads Toftegårds Plads

Peter Aalbæk Jensen, 49 år
Direktør for filmselskabet Zentropa

TOP

FLOP

TIVOLIHALLEN I VESTER VOLDGADE
Det er et rigtig københavnersted og en af de klassiske frokostrestauranter som jeg elsker. Lokalet er formidabelt, og der er hvide, stivede due på bordene og tre trin ned som kan være svære at komme op ad igen efter en frokost med smørrebrød, brændevin og øl.

CHRISTIANSBORG
Den ligger så utrolig flot og kan ses fra det meste af byen. Det er også magtens centrum, og sammenlignet med mange andre landes parlamentsbygninger er Christiansborg en bygning der giver mulighed for at komme helt tæt på – den skaber en tæt forbindelse mellem folket og magten. Den store, tunge egetræsdør er den detalje jeg holder mest af.

KØBENHAVNS LUFTHAVN
Jeg rejser meget og undrer mig konstant over at lufthavne per definition skal være så grimme – bare tænk på Heathrow i London som minder om noget der kunne være bygget i 1960'erne i Vladivostok. Derfor er det en nydelse at komme til Københavns Lufthavn. Den er ikke bare flot og appetitlig. Den fungerer også.

INDUSTRIENS HUS
Det er en bygning jeg altid har hadet. Den er forbandet ufølsom og grim. Jeg fatter ikke at det er sådan industrien vil fremstille sig selv. Det bekræfter alle de fordomme man som venstreorienteret havde i sin ungdom. Noget andet er at den passer meget dårligt ind når man kigger på de andre bygninger på Rådhuspladsen. Faktisk virker den udskældte busterminal, som jeg for øvrigt intet har imod, voldsomt elegant til sammenligning.

HALV-CHAMPIGNON-BUSSKUR
De er virkelig grimme. Jeg hader ting der er støbt i glasfiber og her taler vi om kasser der ligner polyppgevækster. De er efter al sandsynlighed fremstillet i Jylland engang i 1970'erne, men de er heldigvis ved at være skiftet ud de fleste steder. Man støder dog på dem i for eksempel Hvidovre og Avedøre.

HULLER PÅ CYKELSTIERNE
Der er ikke noget værre end huller i asfalten når jeg kommer susende med 45 kilometer i timen på cykelstien på min italienske racercykel. Jeg kunne fremhæve utallige steder for der findes efterhånden ikke mange strækninger hvor der ikke er huller – det var dog slemt på Kalvebod Brygge på det tidspunkt hvor de byggede meget derude, men det er vist ved at være slut.

Fra Sialkot til Skt. Hans Torv

Hun flyttede fra Pakistan til Nørrebro som ni-årig og er i dag en af de mest markante indvandrere i København. Tag på rundtur på Nørrebro med journalist og forfatter Rushi Rashid.

Af Ellen Otzen • foto: Jesper Ludvigsen

Rushy Rashid foreslog for nylig Anders Fogh at han inviterede kriminelle anden-generations indvandrere fra Nørrebro til middag på Marienborg. I et åbent postkort til statsministeren hævdede Rashid at dialog er mere frugtbar end symbolske stokkeslag i form af strengere straffe.

Nemt nok for Rashid at være fortaler for den bløde tale-lytte løsning, vil nogle måske hævde. Hun tilhører nemlig eliten af unge indvandrere i København der har klaret sig særdeles godt. Hun var Danmarks første TV-nyhedsvært med indvandrerbaggrund, har været *mangfoldighedskoordinator* i IKEA, fået udgivet to bøger og er i gang med den tredje. Hendes ægteskab med den danske sportsjournalist Jens Harder Højbjerg skriver hun om i bogen *Bag Sløret*, og hendes foredrag om integration, tvangsægteskaber, kvinder og islam trækker fulde huse. Til efteråret planlægger hun at stille op som Socialdemokratiets kandidat til byrådsvalget i Hvidovre. Men Rashid er vokset op på Nørrebro, og da hun ankom til Fælledvej fra Sialkot i Pakistan som ni-årig i

1977, lå det ikke i kortene at hun skulle blive hverken dansk gift, tv-journalist eller politiker.

PARALLELSAMFUND DUER IKKE

”Min familie levede i et parallelsamfund da vi boede her på Nørrebro. Vi så ikke ret mange danske familier.”

Vi går tur i Rashids barndoms kvarter omkring Skt. Hans Torv. Kommer forbi huset på Fælledvej hvor hun boede med sin familie indtil hun var 16, og de flyttede til Vanløse. Rashid har en spinkel kæde om halsen med et vedhæng af guld. “Rushy” står der. En kvinde genkender navnet og ansigtet og hilser. Det er Kirsten, mor til en af Rashids gamle veninder fra Skt. Hans Gade skole. “Rushy” er kendt i kvarteret. Hun forklarer:

“Jeg legede meget med Kirstens datter, men da hun blev teenager og begyndte at gå med make-up og med drenge, forbød mine forældre mig at have noget med hende at gøre. Så gik vi fra hi-

Folkeskolen, integrationen og kriminaliteten er alt sammen sider af samme sag - at vi skal sætte en grænse for tåbelighedens tolerance. At vi ikke skal være bange for vores egne værdier.

Søren Pind, 2005

Ingen kan være stolt over, at der endnu ikke er opført en ordentlig moske i København.

Ritt Bjerregaard, 2005

For mange af de indvandrere, der får sig en uddannelse, er der tale om et kvantespring med hensyn til den sociale arv.

Kronik i Politiken, 2005

nanden, for hun levede sit danske liv, og jeg skulle leve et pakistansk. Vi har altid levet mentalt i transit. 'Vi er på vej hjem lige om lidt. Vi skal hjem om fem år, om syv år' hed det sig altid hos os. Det gør jo også at man egentlig ikke falder til fordi man hele tiden er ved at tage af sted. Det tror jeg nok er dilemmaet for de fleste indvandrere."

Efter at være kommet sig over chokket over at folk i Danmark var 'lyserøde' og at danskerne sad pænt og roligt på sæderne i de rene busser, startede Rashid i 3. klasse på Skt. Hansgade skole. I starten blev hun mobbet. Men da hun begyndte at kunne følge med i timerne, slog den disciplin, hun havde med sig fra sin britiske skole i Pakistan, igennem. Efterhånden begyndte hun at få top-karakterer, og det store gennembrud kom da de skulle lære engelsk. Rashid var foran de danske elever.

"Jeg har taget revanche, for allerede i gymnasiet fandt jeg ud af at det ikke kunne være rigtigt at jeg skulle leve i et parallelsamfund. Jeg vil være

med hvor det sker. Jeg var med i elevrådet som det første. Og det dér med at række fingeren op og sige noget har fulgt mig siden. Nu bliver det alvor, for til efteråret stiller jeg op til byrådet i Hvidovre. Jeg har lyst til at skulle have noget at sige i forhold til mine børns fremtid. Jeg har bare fået nok af at være på sidelinien. Vi har ikke brug for parallelle samfund, for det gavner ikke noget. Vi skal sgu bo sammen, for vi har et fælles ansvar for hele byen."

Det lykkes os at komme ind i gården til Fælledvej nr. 9 hvor familien Rashid boede midt i firserne. De havde sparet op og købt en stor herskabslejlighed med god plads til de fire børn. Familien valgte bevidst et kvarter hvor der ikke boede ret mange andre pakistanere, for ellers opstod der hurtigt sladder og intriger. I dag er gården en lille oase indhegnet af nypudsede gule mure og velholdte træbænke.

En ting, Rashid gerne vil ændre på Nørrebro i dag, er boligsammensætningen.

"I Mjølnerparken og Blågårdsgade er der 100% koncentration af flygtninge og indvandrere, og der synes jeg at magthaverne herude har sovet i timen. Jeg vil sætte en 50% maks på hver enkelt gruppe – om det så er studerende eller enlige mødre, eller hvad det kan være. Der skal bare være en fordeling der gør at der er forskellige typer af mennesker der bor sammen – og på den måde er med til at løfte kvarteret, så det ikke bare er alle de ressourcavage der bliver skippet ind i et område hvor de så kan leve eller dø."

Men, kunne man indvende, ankommer man som flygtning fra fx Afghanistan, vil man vel sætte pris på at der er andre der taler ens eget sprog i det kvarter hvor man bor?

Ikke nogen brugbar integrationsmodel, mener Rashid. Flygtninge og indvandrere i København skal bo side om side med danskere. "At koncentrere dem i bestemte områder på Nørrebro er med til at skabe grobund for at de unge i området siger 'nå ja, vi er jo også perkere, så vi har det også skidt alle sammen – der er blevet trådt på os, lad os lave noget ballade'," tilføjer hun.

I Københavns kommune har 19 pct. af indbyggerne en fremmed herkomst som indvandrere eller efterkommere af indvandrere.

Pakistan, Tyrkiet og Jugoslavien er de største indvandrerlande i København. Ydre Nørrebro har flest beboere med fremmed herkomst.

Familier af udenlandsk herkomst benytter i mindre grad dagpasning til deres børn. 53% af børn i 1-2 års alderen fra familier af udenlandsk herkomst er i vuggestue eller dagpleje. For børn med dansk baggrund er tallet 85%.

Væksten af indvandrere i København er aftagende og mindre end i resten af landet.

Den 1. januar 2004 boede der 56.617 udenlandske statsborgere i København. De repræsenterer tilsammen 171 forskellige nationer.

KØBENHAVN ER NYBEGYNDER

Vi drejer ud på Nørrebrogade og så er freden forbi. Vores stemmer drukner i *wio-wio* lyden fra ambulancer, og vi søger tilflugt i grøntsagsbutikken Dhadra Food Store. Her blev Rashid sendt ned for at handle som barn, for hendes forældre vidste at de pakistanske indehavere ville give hende de rigtige, bitre melon-frugter med hjem. Og i dag får vi ikke lov at gå før Rashid har givet udførlige beretninger om hvor hendes forældre er i dag, hvorfor hendes mor døde i foråret og hvad hendes far laver nu.

“Min far har altid sagt at han har været stolt af at han altid har vidst hvor hans børn var. Og det er enormt vigtigt og et stort ansvar som forælder at man ved hvor ens børn er. Jeg tror ikke der er ret mange forældre herude på Nørrebro der har helt styr på hvor deres børn er om aftenen. Det er problematisk, for ti-årige børn skal ikke gå rundt på gaden om aftenen. Der mangler en indsats – dét kunne man gøre bedre.”

Dhadra Foodstore har et rigt udbud af pakistanske sladderblade, og Rashids foretrukne er *Akhbar-e-jahan* – Nyheder fra Hele Verden. På forsiden figurer en trutmundet pakistansk skønhed med dådyrøjne og kæmpekrøller. Inde i bladet er der mange detaljer om forsidemodellen, om hvilken Bollywood skuespiller hun bedst kan lide, hvor hun shopper og hvad hendes civilstand er.

Rashids eget tvær-kulturelle ægteskab er stadig atypisk.

“Dér er København stadig på begynderstadiet i forhold til London og andre store europæiske byer hvor forskellige kulturer har levet sammen i flere generationer, hvor man har taget de diskussioner og fundet et leje. Derfor er det også ekstra hårdt at være dem der bryder tabuerne. For mig har det været hårdt at være én af dem, der ikke stak af fra gruppen. De fleste pakistanske piger der finder sig en dansk mand bryder med familien. Jeg ville *ikke* skære min familie af – så vi måtte indrette os efter hvad der skal til for at beholde dem.”

På Guldbergsgade passerer vi diskoteket Rust, der i foråret var vidne til et meget omtalt skud-drama. Det kostede en 2. generationsindvandrer livet.

“Jeg kan godt ærgre mig over at Nørrebro er blevet råt. Jeg er da ærgerlig over at kvarteret har fået et stempel i panden som et sted med kriminalitet og vold. Der er vold her, men der er også meget mere. Jeg har lyst til at samle alle de her rødder og spørge dem hvad fanden de har gang i. Spørge dem hvad deres ansvar er for det her samfund. Mange af de rødder er jo rødder fordi de ikke har noget at tage sig til. Der mangler en ordentlig integration. Jeg tror vi skal sætte ind i forhold til alle kontaktplojter vi har til indvandrerfamilier. Når fx sundhedsplejersken kommer på besøg i et hjem for første gang hvor moderen ikke taler dansk, burde der ringe en klokke der siger: Hun skal lære dansk. Få hende ud af det hjem og introducer hende til andre mødre der taler dansk. Så hun på den måde bli-

ver introduceret til at det danske samfund er *give and take*. Man skal komme hinanden ved.”

“Og vuggestuen, her kunne man godt bede pædagogerne holde øje med om der er nogen der skal have hjælp allerede dér. Jeg synes samfundet skal gå ind og kræve at tre-årige starter i børnehave. Simpelthen fordi det kommer skidt igen når man opdager i seks-års alderen at der er børn her i København der ikke taler et ord dansk. Det har vi ikke råd til.”

Vi er nået tilbage til Skt Hans Torv. “Mit hjerte ligger her på denne her plads. Jeg har prøvet at flytte til Pakistan og boede der et halvt år, men det eneste jeg tænkte på var, hvad der skete i København lige nu. Jeg sad vågen alene nytårsaften og savnede lyden fra rådhusklokkernes slag,” slutter Rashid. «

RUSHYRASHIDFAKTA

- Journalist og forfatter
- Født 1968 i Sialkot, Pakistan
- Dansk gift, to børn
- Har skrevet *Et løft af sløret*, 2001, og *Bag sløret*, 2003 (med Jens Harder Højbjerg)
- Modtog Alt for Damernes Kvindepris 2003

BOR GUD I DYBBØLSGADE?

Mandag vender jeg hjem fra Roskilde Festival med en norsk forelskelse i rygsækken og solplaget hår med en katastrofal udvoksning på hovedet. Tirsdag opsøger jeg med desperation i hårrødderne min veninde for at høre hvem der kan redde mit hår i en fart inden jeg drager af sted til myseostens land om fredagen.

"Klik ind på min frisørs hjemmeside, han er god," svarer hun. Jeg klikker ind på hans hjemmeside. Mens jeg synker resterne af fem dages altervin, læser jeg vantro teksten:

"Jeg gør det, der skal til...Jeg gør det, der skal gøres ved dit hår...Dit hår er dig...Du vil score...Du vil score babes...Du vil score fyre...Du vil score det fedeste job...Du vil score kassen...Du vil score succes...Du vil score erfaring...Hår drejer sig om at score... Jeg får dig til at tro på at du vil score...Jeg får dit hår til at score".

Min udvoksning rejser sig som et højstemt norsk fjeld. Sådan flasher man sine talenter i storbyen. Var aldrig set i det provinsielle Trekantsområde hvor jeg kommer fra. Jeg er imponeret, interesseret, vakt. Er ham Mr. Kushi-hår en slags urban Gud på jord? Kan han, som Gud, mildne vindene for de klippede storby-får? Bor svaret på storbyenneskets trængsler virkelig for enden af Dybbølsgade på Vesterbro? 2 minutter senere. Jeg står i frisørtemplet Kushi hvor man bekender sig til skriften om at charme, selvtillid, men ikke mindst superlækkert hår, er absolut nødvendige ingredienser for storbyenneskets succes og lykke.

Jeg: "Er du Morten Lyng?"

Kushi: "Jep". Hans hænder roder i noget hår, og jeg kigger begærligt på dem. Efter en behandling af dem sidder ingen i saksen.

Jeg: "Jeg må tale med dig".

Kushi: "Om hvad?"

Jeg: "Om mit hår". Overvejer et kort sekund om man skulle droppe fjeldaben og i stedet forsøge sig med Mr. Kushi. En brunchpræst - nu med egen gud, hmm... "Du garanterer at jeg kan score en fyr?!" (Dig, kansje?)

Kushi: "Jep"

Jeg: "Nuvel, men sagen er den at jeg *har* scoret - en nordmand - men jeg skal jo også kunne holde på ham og *in worst case* kunne denne her udvoksning måske gå hen og spænde ben for det?! Kushi kaster et *casual* blik på de syge rødder.

Kushi: "Den der udvoksning holder ingenlunde i Norge. Jeg ved hvad nordmænd vil have. Blond bund." Mage til håndfast kyndighed. Det kan vi lide. Bestemte førere som kan vise os usikre eksistenser vejen.

Kushi: "Jeg kan tage dig torsdag". Torsdag, hurra. Det var på et hængende...

Kære københavnere, kvinder og mænd. Så kan vi lære det! Hår er ikke bare hår. Men kan det virkelig passe at vores til tider hårdtplagede selvværd kan løftes ved en gudsbenådet *extreme* hår makeover? Er vor frelses tempel en frisørbutik på Vesterbro hos Mr. Kushi - et hårprodukt af sin tid? Hvis denne mand ved hvad nordmænd vil have, ved han så også hvad chefen vil have? Eksaminatoren? Og er det hele bare et spørgsmål om hår og godt udseende? Tør man vove at være så *utrendy* at stille spørgsmålet: Hvad med de indre værdier? Er de bare *so last year*? Eller er alt hvad vi skal gøre for at vinde slaget om livets scoringer at gå en tur i Dybbølsgade?

BRUNCHPRÆSTEN BLIVER KLIPPET

v/ Hanne Korvig

ONE WAY

QUEENSLAND, AUSTRALIEN - KØBENHAVN

DET FORBANDEDE VEJR

Vejret! Det er første samtalemne når københavnere møder Andrew fra Australien. Og så er der nogle lighedspunkter mellem her og der som han ikke er så glad for. Herboende udlændinge kaster et frisk blik på København og københavnere.

ONE WAY #02

■ Af Andrew Somerville

39 år, født i Queensland, Australien. Boede en årrække i Sydney. Har boet i København i 10 år - tre forskellige steder i Indre By. Fik danske venner i Chamonix i Frankrig og kom til Danmark for at besøge dem. Her mødte han Pernille som han i dag er gift med. Uddannet cand.comm. Arbejder i dag med bl.a. oversættelse.

The fucking weather. Uden undtagelse og helt forudsigeligt er dét emnet som danskere tager op når de finder ud af at jeg er australiere og bor i København. Vejret! Hvordan kan jeg holde vinteren ud? Hvorfor helvede vil jeg leve her i det gudsforladte mørke når jeg kunne sidde på stranden? Etc. etc.

Når vi først er kommet over den kliché, er det forbløffende hvor mange danskere jeg møder som ikke har andet end godt at sige om Australien. Næsten alle sammen. Vi er så åbne og venlige. Afslappede. *Easy going. Funny (ha-ha funny, ikke underlige).* Nede på jorden. Listen fortsætter. Ligegyldigt at vi i nogle henseender kun er en forpost til USA – en samling højroste-de, overfladiske *rednecks* som kører i bil til alting, samles i shoppingcentre, støtter krigen i Irak og på ingen måde kan tage os sammen til at underskrive Kyoto-aftalen. Nej, for danskere er vi bare

no-fucking-worries-let's-take-it easy great.

Dét blev illustreret med al tydelighed sidste år i forbindelse med den overdrevne opbygning til en bestemt Tasmaners bryllup. Lige pludselig var alting plastret til med Australiere og australianismer, og i medierne kun i et uhyrligt positivt lys. Vi blev fremstillet som åbne og venlige. Afslappede. *Easy going...You get the picture.* Billederne af Australien og australierne under Fred-og-Mary-showet stod i stærk kontrast til det utrolige og i stigende grad negative billede af de fleste immigranter (altså, ikke-hvide) i Danmark. Det ville have været interessant at se mediernes reaktion hvis Fred havde giftet sig med en muslim.

NYRETRANPLANTATIONER

At bo i København har dog været, og er stadig, en fornøjelse. Byen er en af de få i Europa hvor

en relativt stor befolkning kan bo i centrum af byen og have en høj livskvalitet. København fungerer – i modsætning til de fleste byer i Australien. Den offentlige transport er uovertruffet, offentlige kontorer og institutioner som hospitalerne er velfinansierede, og byen lader til at fungere uden vrøvl – det meste af tiden, i hvert fald.

Ja, ja. Jeg ved godt at de fleste af jer brokker jer over at togene aldrig går til tiden, at trafikken er forfærdelig og at I ikke kan få en nyretransplantation uden varsel. Noget af det er sandt, noget af tiden. Men helt generelt er København en by der virker.

De af jer der har besøgt Australien (og det lader til at hver eneste *goddam* dansker har), tænker sikkert at det ville være idyllisk at bo i en by som Sydney. Havnen, strandene og, selvfølgelig, *the fucking weather...*det kunne ikke være

AUSTRALIENFAKTA

- Der bor ca. 1.000 australiere i Danmark.
- 58% er mænd.
- Lidt over halvdelen bor i Storkøbenhavn.
- Der bor 20 millioner mennesker i Australien.
- Sydney er den største by med 4,3 millioner indbyggere.

➤ Australien er stort, rigtig stort. Helt præcis er det 177 gange større end Danmark. Og her er varmt, i hvert fald i den nordlige del der har tropisk klima.

➤ Sydney Harbour. Smuk, rig og varm, men for de fleste australiere hedder virkeligheden endeløse forstæder.

bedre. Sandt nok, hvis du er velhavende, så kan det være fantastisk at bo i Sydney. Men virkeligheden for de fleste *Sydneysiders* er det store F – *forstæderne*. Forstæder der fortsætter og fortsætter i en endeløs middelmådighed fra Stillehavet og helt til Blue Mountains. OK, jeg overdriver her. En smule. Men jeg kan ikke forestille mig mange danskere jeg kender opgive deres københavnerlejlighed for et tre-værelses, fire-garager, tegl-og-murstenshus 40 kilometer uden for Sydney – også selv om det er forpulede 35 grader i skyggen hver dag.

Og dog, at bo i en by handler ikke kun om mursten og mørtel, men om mennesker. Og på trods af at der er nogle sandheder i de nævnte klichéer (særligt den om at vi ser godt ud...undskyld, jeg mener er morsomme), så deler vi og danskerne et par spøjse karakteristika. En forkærlighed for alkohol nok den største af dem.

Både Sydney og København er oversvømmet af øl – blot er caféerne bedre her. Danskerne sætter også pris på den samme ironiske humor som os og er i besiddelse af en beundringsværdig afsky for indbildskhed som ikke ville falde ved siden af *down under*.

AUSTRALIENS PIA KJÆRSGAARD

Nogle ting ved at bo i Australien og København er dog lidt for ens. I de omtrent 10 år jeg har boet her, har det politiske landskab ændret sig dramatisk og med dét folks holdning til, og tolerance af, andre mennesker. Den øgede racisme og xenofobi minder ubehageligt meget om den australske scene. Accepten af, og fremgangen for, højrefløjen, dæmoniseringen af fremmede, de fanatiske og farceagtige forsøg på at beskytte en fiktiv "dansk" identitet, og hæderlige politikeres utilbøjelighed til at gøre noget ved det. Alle

disse er ubehageligheder der har udspillet sig i australsk politik i de seneste år. Ja, faktisk har vi vores eget, lidt mindre succesfulde, svar på Pia Kjærsgaard. Ironien i Australien er selvfølgelig at vi alle er immigranter, og at det præcis er det multietniske ved byer som Sydney som danskerne nyder når de besøger Australien. For at være retfærdig, så er København mere tolerant end resten af landet, og sådan bør det være. Men når danskerne anerkender de fordele som immigration kan bringe til en by, så vil de måske komme udover at snakke om vejret. ◀◀

Oversat fra engelsk af Anders Ojgaard

I næste nummer skriver Paulé fra Frankrig.

Crispin

King of Tours

- Jeg har aldrig forstået japanerne

Axeltorv er det største friluftspyskiatriske hospital i Europa.

Af Kasper Foged Rasmussen

“DO you want tickets?” Den sætning har Crispin sagt sådan cirka en million gange i sit liv, og han kan tilsyneladende ikke blive træt af det. Den 44-årige englænder bruger de fleste af sine dage på Rådhuspladsen eller Axeltorv i København hvor han sælger billetter til de røde og gule 'City Sightseeing' dobbeltdækkerbusser der fragter turister rundt i byen. Crispin kom til Danmark for første gang i 1998, men i 2002 flyttede han permanent adresse, og han elsker byen. “Jeg kan godt lide Danmark. Det er et rart sted at være, og det er et land som andre europæiske lande kunne lære meget af,” siger manden da KBH møder ham i sit rette element. “Do you want tickets?” Der bliver solgt en del på den halve time vi står på Axeltorv, men det er jo også højsæson, og Crispin har forbandet travlt som han selv siger.

“Jeg kan godt lide jobbet. Man møder mange forskellige mennesker og typer, og det kan jeg godt lide. Jeg plejer at sige til folk at Axeltorv er det største friluftspyskiatriske hospital i Europa. Det er positivt ment, men man møder virkelig mange mærkelige mennesker fra hele verden,” siger han inden endnu en turist nærmer sig. “Do you want tickets?” Amerikaneren køber en til sig selv og sin kone. Bussen afgår lige om lidt, så Crispin må lige forlade KBHs udsendte et par minutter og sørge for at gæsterne kommer ombord på den rigtige bus.

“Forretningsmænd tager tit 'The Mermaid Tour'. Den varer en time, og det er en hurtig måde at se byen på,” siger han og tilføjer: “Hvis Christiania lukker, vil København virkelig miste en vigtig attraktion.”

CITYSIGHTSEEING

- City Sightseeing tilbyder fem forskellige ture i København.
- Prisen starter ved 120 kroner.
- Informationer kan findes på www.sightseeing.dk

ANTROPOLOGEN

De mange år i branchen har forvandlet Crispin til noget af en populæranthropolog, og hans indsigt i de forskellige turisttyper bygger på årelange observationer.

“Der er en cirkularitet over turismen. Der er børnefamilierne. Så er der folk i tyverne, som var her med deres forældre som børn. Så kommer de tilbage når de selv har børn, og sådan går det i ring. Der er også de virkelig gamle som ved at det er deres sidste tur. Som kommer for at sige farvel og som hellere vil dø på en rejse end hjemme,” siger han. Men der er også forskelle der bygger på nationalitet. “Tyskerne kommer tit i par eller fire. Der er altid en leder eller talsmand der styrer showet og oversætter for de andre. Grupperne fra Italien og Spanien er større og tit hele familier med bedsteforældre, børn og børnebørn. De stiller alle spørgsmål i munden på hinanden. Skal de købe eller skal de ikke? Nogle gange må man bare træde tilbage og vente til de er færdige med at diskutere. Jo længere sydfra folk kommer, jo længere tager det for dem at bestemme sig for at købe billetter, men så sælger man også tit otte,” siger Crispin. Der er dog en nationalitet som han endnu ikke har gennemskuet.

MYSTISKE JAPANERE

“Japanerne forstår jeg ikke. De kommer til Europa med et japansk turistbureau. De har deres egne busser, de tager billeder, og kun de modigste tager kontakt med europæerne. Og så spiser de frokost på en japansk restaurant. Jeg har altid tænkt over hvad det egentlig er de går efter på en ferie i København – måske vil de bare

have nogle billeder og nogle postkort med hjem? Kineserne er til gengæld mere åbne og har en god form for humor, og de er langt mere interesserede i at komme i kontakt med københavnernes og prøve noget nyt. Det er også et problem at japanere aldrig vil indrømme at de ikke forstår hvad du siger. En typisk situation ville være at man henvender sig til en japaner og spørger om han eller hun vil købe en billet. “Yes!” siger de så. “Vil du købe til den gule eller røde tur?”. “Yes!” siger japaneren. “Vil du købe til begge ruter?”. “Yes!”. Når man så printer billetterne ud, så betaler de uden at kny. De vil for alt i verden ikke tabe ansigt, men man er langt fra sikker på at de har den fjerneste anelse om hvad de billetter de står med i hånden skal bruges til. Det er *crazy!*”

BESYNDERLIGHEDER

Til tider fører jobbet som billet sælger også til ganske absurde oplevelser. “En dag stod jeg på Axeltorv. Der holdt en gul bus og ventede (Carlsbergturen red.). Der var tilsyneladende ingen gæster, så jeg vinkede til chaufføren som signal til at han bare kunne køre videre. Da busen var kørt kom der en stor amerikansk dame løbende hen til mig og råbte ‘Du lod bussen køre! Jeg skulle tilbage til mit skib, og du lod den køre! Jeg er en heks og en clairvoyant, og jeg vil kaste en forbandelse over dig!’. Det eneste jeg kunne sige var bare at hvis du er clairvoyant, så ville du have set at den bus jeg lige lod køre skulle til Carlsberg i Valby hvilket er i den stik modsatte retning af dit skib!.” “Do you want tickets?” Jeg siger farvel til Crispin. Han har stadig en lang dag foran sig og mange billetter tilbage i papirrullen. <<

Det perfekte er kedeligt

Ifølge den hollandske arkitekt Reinier de Graaf er København en behagelig by, men hver gang talen falder på den danske hovedstad kan han ikke dy sig for at tale om noget andet.

REINIERDEGRAAF

- Partner i Rem Koolhaas' tegnestue OMA. Rem Koolhaas er de sidste par årtier ofte blevet kaldt en af tidens mest visionære og kontroversielle arkitekter. Andre mener at han blot prøver så hårdt han kan på at være anderledes.
- Leder af tegnestuens tænketank, AMO, der forsøger at forene arkitektur med sociologi, teknologi, medier og politik.
- Bor i Rotterdam med sin kone og sine to børn på henholdsvis ét og fem år.

Hvorfor vil København være en stor og vigtig metropol?
Dem der tænker sådan står for en gammel og forældet måde at tænke på.

Reinier de Graaf er en travl og ombejlet mand. Han er på lynvisit i København, hvor han er en af hovedtalerne ved den internationale biennale *City Living. Living City*, som i juni samlede alverdens førende byplanlæggere og arkitekter i hovedstaden. Alle vil gerne høre hvad lederen af tænketanken AMO har at sige. AMO er en del af arkitekten Rem Koolhaas' tegnestue OMA og er kendt for at være særdeles banebrydende i den måde hvorpå den sammensmelter arkitektur, politik, sociologi, medier og teknologi.

"København er meget Skandinavisk og behagelig," siger Reinier de Graaf, da KBH møder ham i Meldahls Smedie på Arkitektskolen. Men hans rosende ord skal tages med et gran salt, for Reinier de Graaf ville faktisk aldrig tage frivilligt til København – eller Skandinavien for den sags skyld. "Egentlig har jeg ikke særlig stærke følelser for Skandinavien. Jeg har dog været i Norge, men det var på familiebesøg," siger han med et smil og fortsætter: "Hver gang folk spørger mig om hvad jeg synes om eksempelvis København, så har jeg en tendens til at begynde at tale om noget andet. Det er ikke fordi at der er noget i vejen med Skandinavien og København, men der er bare mange ting der trænger mere til at få opmærksomhed."

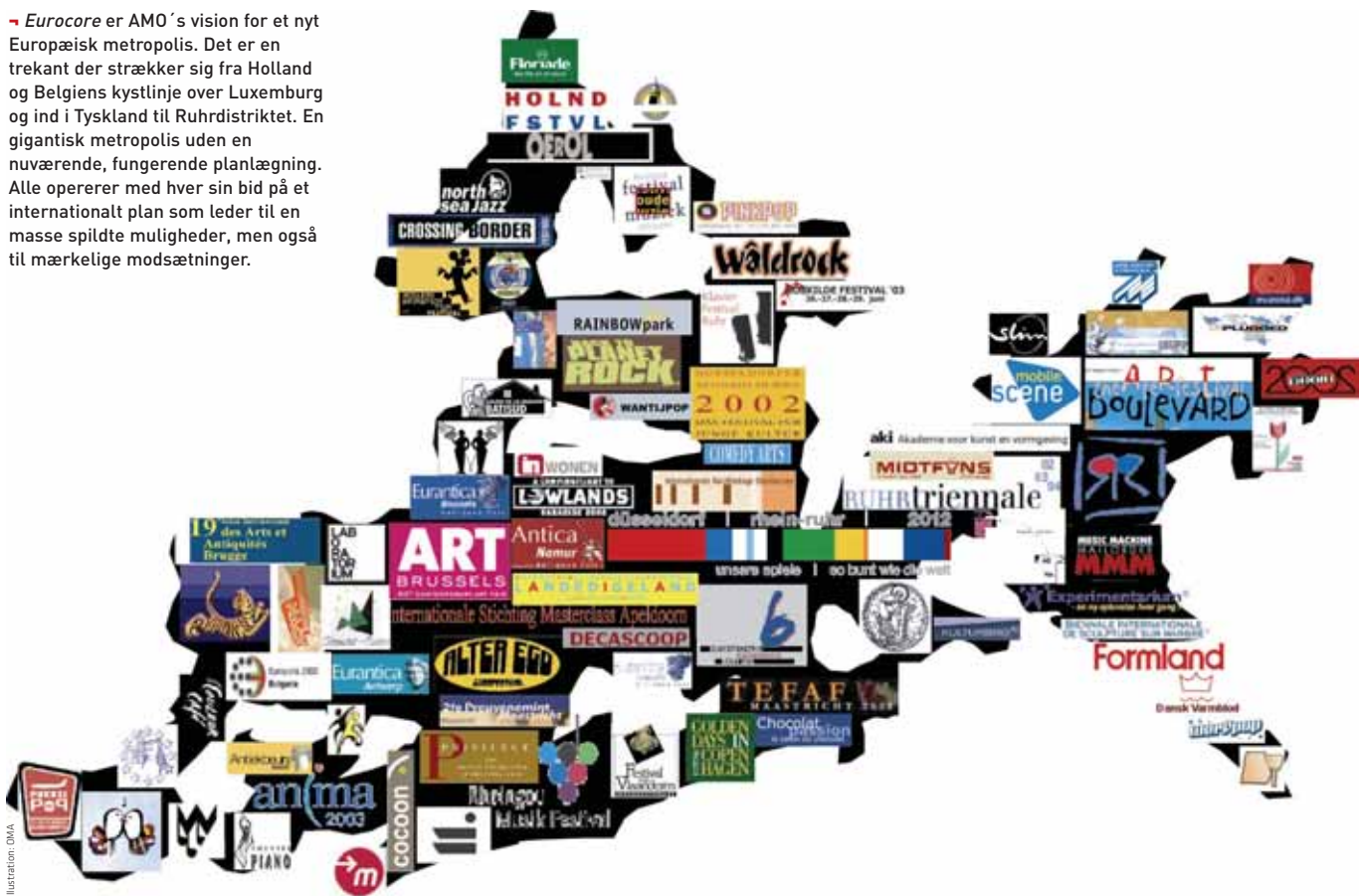
I det hele taget har Reinier de Graaf det svært med steder der fungerer og udstråler perfektion. "København står over for en række problemer som er kendetegnende for mange andre byer i Europa. Problemet er at København nemt kan gå hen og blive offer for sin egen succes. Det står lysende klart for mig at København er en by hvor livskvaliteten bare stiger og stiger, men det er en kvalitet som karakteriserer flere og flere byer i Europa. Af samme grund er det at være en 'perfekt' by blevet noget næsten irrelevant. Faktisk er det, at tingene går godt, tit brændstof for en form for naivitet. En frivillig fejring af meget naive og optimistiske elementer inden for design og planlægning som er typiske for mange europæiske byer og institutioner. Man overbeviser sig selv om at tingene kan gøres meget bedre, men er på samme tid overbevist om at verden fundamentalt set er et sted hvor alting er godt. Derfor bliver nogle af løsningerne meget kunstige hvor man skal involvere en masse mennesker som er meget forskellige. Problemet er bare at der er tale om velhavende og velfungerende mennesker som i kraft af deres sorgløse tilværelse måske ikke har noget særligt ønske om at blive involveret i byudviklingen og slet ikke er interesserede i forandring," siger de Graaf.

PROBLEMER ER INTERESSANTE

Reinier de Graaf vil meget hellere beskæftige sig med steder i forfald. "De mest interessante områder i verden er dem hvor det går dårligt. Lande som ligger i bunden af alle statistikker når det gælder livskvalitet," siger de Graaf og påpeger at lande hvor det hele bare går fantastisk i virkeligheden burde være bekymrede. "Ikke bekymrede i den forstand at det naturligvis er godt når livskvaliteten er høj, men det betyder bare at det er slut med de virkelige udfordringer. Europa vil være velstående langt ud i fremtiden, og landene har længe klaret sig godt. Af samme grund er det mere spændende at kigge mod de lande hvor det ikke går så godt og kigge på hvordan man løser deres problemer," siger han.

Ifølge Reinier de Graaf sker der faktisk alt for meget i byer som København. "Befolkningstilvæksten er forholdsvis stabil, og på mange måder minder Danmark mig om Nederlandene. Det foregår en utrolig masse planlægning og naive tiltag i et land som på mange måder er færdigplanlagt. Naturligvis er der ting, som kan forbedres, men det er ærligt talt ikke særligt spændende fordi det i bund og grund er overfladisk. Det er ikke så meget tilbage at forbedre. På den anden side kan man sige at vi er blevet så gode til

→ Eurocore er AMO's vision for et nyt Europæisk metropol. Det er en trekant der strækker sig fra Holland og Belgiens kystlinje over Luxemburg og ind i Tyskland til Ruhrdistriktet. En gigantisk metropolis uden en nuværende, fungerende planlægning. Alle opererer med hver sin bid på et internationalt plan som leder til en masse spildte muligheder, men også til mærkelige modsætninger.

at sætte tingene i orden at det er gået hen og blevet en af vores bedste eksportvarer."

CHRISTIANIAS DØD

I det hele taget er København ifølge de Graaf kendetegnet ved alle de paralleller man kan drage til eksempelvis Nederlandene og Amsterdam i særdeleshed. Det er noget der tydeligt kommer til udtryk hvis man kigger på et fænomen som Christiania – et sted Reinier de Graaf for øvrigt altid har beundret, men hvis dage måske er ved at være talte. "Udviklingen i København minder mig meget om det der sker i Amsterdam i disse år med *The Red Light District*, legaliseringen af stoffer og bz-bevægelsen. Både Danmark og Nederlandene er udadtil perfekte samfund med høj tolerance, velstand og åbenhed, og der er ligestilling mellem kønnene. Men paradoksalt nok har de samme samfund også rummet den hårdeste prostitution, de mest aggressive bz-bevægelser og små enklaver af hårde pushere. Ligesom København er Amsterdam efterhånden blevet en landsby med små, hyggelige cafeer hvor man kan spise frokost. Byerne er befolket af børnefamilier der går op i eksempelvis miljøet. Det hele står i stærk kontrast til det billede folk har i udlandet. Da jeg

for nylig var i Sydamerika oplevede jeg, at når folk beskrev Amsterdam, så nævnte de sex, stoffer og rock'n'roll. Vi har efterhånden markedsført os selv på den måde i mange år, men den stærke markedsføring har medført at det er blevet ufarligt og har mistet sin kant. Faktisk er det blevet så stor en turistattraktion at det i realiteten er ved at forsvinde. Det er det samme med et sted som Christiania. Det er en udvikling der sættes i gang når tingene går godt. Det er jo fint nok at det går godt, men samfundet mister noget når det hele bliver strømlinet og perfekt," siger han og fortsætter "I Danmark og Nederlandene er man vokset op i et samfund som vi hele livet har fået at vide var det bedste samfund i verden. Problemet opstår når tolerancen ikke er en åben tolerance, for vi er jo de bedste, så alle der ønsker noget andet må indordne sig."

AT STÅ VED SIN STØRRELSE

En by af Københavns størrelse kigger tit mod store metropoler som London og Berlin med misundelige øjne og ville ønske at byen kunne hamle op med de store. Snakken om skyskrabere i byen er i følge Reinier de Graaf et typisk eksempel på at man gerne vil være noget andet

end man er. "Hvorfor vil København være en stor og vigtig metropol? Dem der tænker sådan står for en gammel og forældet måde at tænke på. Der er byer der er små, og byer der vedkender sig at de er små, og det er efter min opfattelse bedre at være en af de sidste. Man skulle i virkeligheden overveje hvad man ville få ud af at være en storby og se på hvilke fordele der er forbundet med ikke at være det. Hvorfor har København eksempelvis brug for skyskrabere? Det er Europas skæbne at være en hybrid mellem det gamle og det moderne. Det har altid været Europas styrke og svaghed, men jeg ser det som Europas ekspertise. Nogle steder er det gået galt, men i eksempelvis Paris har man udlevet sin trang til at være moderne uden at ødelægge den gamle del af byen. Jeg hører at København vil gøre noget tilsvarende i Ørestad, og det er godt," siger han.

Reinier de Graaf fortæller at han er nødt til at gå. "Jeg kan kun tåle en vis mængde biennale om dagen," betror han KBHs udsendte og begiver sig ud i en taxi. De Graaf har få timer til at opleve København, så skal han videre på sin vej mod nye oplæg i blandt andet Sankt Petersborg og London. «

Læskende sommerfristelser...

Designerhostel

➤ DANHOSTEL COPENHAGEN CITY

Enkelt, praktisk og godt på Danhostel Copenhagen City

Af Kasper Foged Rasmussen • foto: Miklos Szabo

Den 15. maj i år fik København et nyt vandrehjem. Umiddelbart ikke nogen sindsoprivende nyhed hvis det ikke lige havde været fordi at DanHostel Copenhagen City skiller sig markant ud fra mængden. Det ligger i midten af byen, og hvad indretning angår kan det hamle op med selv de mest tjekkede hoteller i hovedstaden.

Det kan derfor ikke komme bag på nogen at man skal helt frem til oktober for at finde den næste ledige seng i den gamle 17-etager høje HK-bygning ved Langebro. Byens nye vandrehjem er en kæmpe succes. Når man går gennem svingdøren, åbner lobbyen sig med sit enkle designinteriør fra det danske designfirma GUBI der har stået for indretningen af vandrehjem-

met. GUBI vandt retten til at designe stedet over blandt andre Philip Starck. Men gæsterne er ikke mænd i slips eller kvinder i *powersuits*, og et dobbeltværelse koster ikke flere tusinde kroner. Her koster en seng for natten en bagatel af 120 kr. hvilket forklarer vrirmlen af rygsækrejsende og skoleklasser. Som på mange andre vandrehjem er lobbyområdet ikke kun til ind- og udskrivning, men rummer også en række opholdsborde og internetstationer. For enden af rummet kan man sætte sig i en stoffbeklædt kasse og nyde udsigten til en gigantisk fladskærm. Spiserummet eller kantinen ved siden af er i sig selv en perle. Siddende på en af GUBI's stillede stole kan man panorere over Langebro, havnekanalen nedenfor og betragte

livet i Havnebadet på Islands Brygge. Der er tænkt på detaljerne. Maden spises af grønne, transparente og rumopdelte bakker. De er forbandet tjekkede og for øvrigt den same model som bruges i mange amerikanske fængsler.

MINIMALISTISK DESIGN

Indtil videre er det kun de første 7 etager der står klar til at modtage prisbevidste designelskere, men inden året er omme slipper håndværkerne deres tag i de resterende, og engang til oktober vil alle 15 etager kunne tages i brug. Byens nye vandrehjem har fravalgt gulvtæpper der får statisk elektriske gnister til at flyve fra håndfladen og har i stedet valgt at satse på lyse parketgulve. I det hele taget er stilen meget enkel og skandi-

▬ Lounge

▬ Værelse

▬ København fra 14. etage

Foto: Anders Øjgaard

navisk, nogle vil nok finde den en smule steril. Sengene er grå. Farven på hovedpuderne skifter fra etage til etage, og som på andre vandrehjem er der hverken telefon, tv eller køleskab med minibar på værelserne. Til gengæld er der toilet og bad på alle værelser, så man slipper for fællestoiletter og de dertil hørende lange køer. Og som en ekstra bonus til ikke-rygere er hele vandrehjemmet røgfrit.

DER ARBEJDES STADIG

DanHostel Copenhagen City dufter stadig af maling, og i elevatoren kan man tydeligt høre håndværkerne der arbejder på etagerne ovenover. Alle etager over syvende er under opbygning. Gulvene er dækket af pap og malerbøtter-

ne står i stabler over alt. Det er dog her højt over gadeplan at de bedste værelser kommer til at indfinde sig engang til oktober hvor vandrehjemmet vil have 1050 sengepladser. I værelse 1407 er der en mageløs udsigt over byen med Tivoli i forgrunden, alle byens spir, tårnet i Zoologisk Have og Bellahøj ude i horisonten. I værelset i modsatte hjørne af bygningen kan man se ud over Christianshavn og Amager. I det fjerne tårner Øresundsbroen sig op i horisonten, og konturerne af den svenske kyst tegner sig i baggrunden. Bedre udsigt finder man ikke i byen – og så til 120 kr. ◀

DANHOSTELFAKTA

- DanHostel Copenhagen City er Europas største hostel hvor alt interør kommer fra samme designhus.
- Vandrerhjemmet drives af DGI-byen, og alle gæster tilbydes 25% rabat på alt i Kurbadet, Vandkulturhuset, Caféen, Bowlhuset og Vestaurenten.
- Danhostel Copenhagen City
H.C. Andersens Boulevard 50
1553 København V
Tel 33 11 85 85

Københavnerdokument

En ny bog vil vise København sådan som den menige københavnner ser og oplever den til hverdag.

Af Kasper Foged Rasmussen

BOGFAKTA

- CPH billeder udkommer på Forlaget Aschehoug 1. november 2005.
- Bogen bliver på cirka 250 sider og vil komme til at koste 149 kroner.
- Hvis man skulle have lyst til at bidrage til bogen, er det ikke for sent at sende billeder ind. Billederne skal være fra 2005 eller efterår/vinter 2004. Deadline er 15. august, og billeder samt en lille historie til hvert billede skal sendes eller e-mailles til:

Aschehoug Dansk Forlag A/S
Vognmagergade 11
1148 København K
Att. Københavnerne København
kbh@aschehoug.dk

Hvis du skulle tage et billede af en ting i København som betyder noget særligt for dig, ville du så stille skarpt på Den Lille Havfrue eller indgangen til Tivoli? Måske, og så alligevel. Ikke desto mindre er det sådanne billeder der går igen i snart sagt enhver bog om København.

Det er forlaget Aschehoug der har fået ideen til bogen *CPH Billeder*. Projektet går ud på at få almindelige københavnere til at sende billeder ind og skrive lidt om hvorfor de har valgt netop dem. Aschehoug har allieret sig med journalisten Marcus Aggersbjerg som skal redigere og interviewe en række personer til bogen. "Langt de fleste bøger om København beskriver det som alle er enige om er pænt. Der er også bøger der forsøger at gå en anden vej – bøger om døre, baggårde osv., men de dyrker alle det iscenesatte. Det er det vi gerne vil væk fra med *CPH Billeder*," fortæller Marcus Aggersbjerg.

Når forlaget har modtaget alle københavnner-

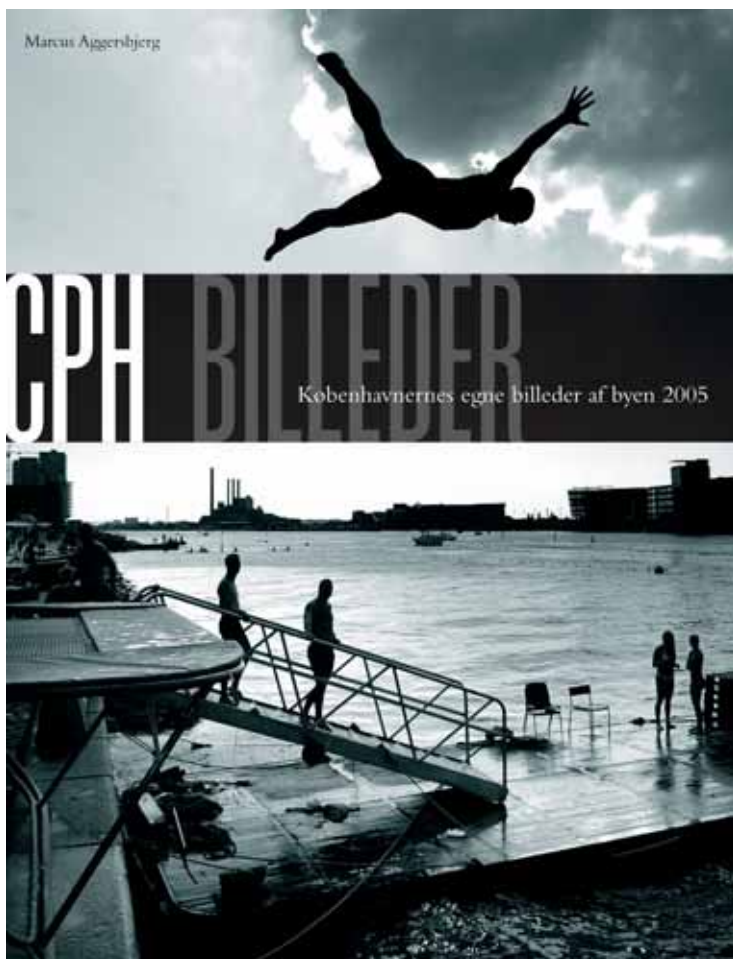
billederne, vil der efterfølgende være en redigeringsproces, men kriteriet for at få sine billeder udvalgt er ikke at de skal være på en bestemt måde eller være specielt flotte. "Vores mål er at billederne skal fremstå så autentiske som muligt. Om de er pæne eller grimme er ikke så afgørende. Vi vil gerne vide hvad den almindelige københavnner ser. Det kan være alt fra en gammel skraldespand som en person går forbi hver dag til en bygning eller en busk som betyder noget særligt for personen. Bogen kommer derved til at fortælle personlige og private historier om byen," siger Marcus Aggersbjerg som indtil videre har modtaget 300-400 bidrag, men håber på at få mange flere.

PUNKERE OG ÆLDRE DAMER

"Vi har fået mange traditionelle snap shots, men også en del mere kunstneriske billeder, og idéen er at skabe et tidsdokument som viser København anno 2005. De billeder vi indtil videre har fået er

indsendt af folk så forskellige som punkere, b-z'er og ældre damer på 75 år. Af samme grund bliver *CPH Billeder* meget varieret og mangfoldig og bestemt ikke harmløs," fortæller han.

To tredjedele af bogen kommer til at indeholde billeder med små billedtekster skrevet af folk selv. Den sidste tredjedel bliver billeder kombineret med længere interviews med på forhånd udvalgte personer samt nogle af dem der uopfordret sender billeder ind. "De lange interviews bliver fortrinsvis med mennesker som har en særlig funktion eller relation til byen. Det kunne være en natkirkepræst eller en politiker som i kraft af sin position kan fortælle nogle gode historier om deres billeder og dermed om byen," siger Marcus Aggersbjerg. Hvis bogen bliver en succes, er der mulighed for at Aschehoug vil genoptage projektet og måske lave en bog hvert år, så eftertiden kan få et indblik i hvad københavnnerne så og omgav sig med i begyndelsen af det nye årtusinde. ◀◀

Kulturhavn

Københavns havnefestival byder på teater, musik, sport og alskens *events*. Mere end 80 forskellige aktiviteter.

Islands Brygge og Kalvebod Brygge
4. - 7. august.

Artville

Mød kunst og kunstnere på en ny måde til *kunstmesse*. Kunstnerne har deres egne stader hvor man kan få sig en sludder med kreatøren og evt. tage en kreation med hjem.

5. - 7. august, Tapperihallerne ved Tuborg Havn

Den Lille Havfrue...

...fylder 92 år, og i den anledning springer 92 havfruer i vandet fra kanalrundfarten og svømmer ud i en formation der danner tallet 92...ja, den er god nok.

Langelinie, v. havfruen,
23. august.

Foto: Andreas Frøsting

Copenhagen Pride

Fjerboær og latex indtager også i år byens gader når Copenhagen Pride's store parade ruller lystige homoseksuelle hen over stenbroen. KBH anbefaler!

13. august, Start 13.30 ved Nørrebrohallen, mål på Rådhuspladsen ca. 16.30.

Copenhagen Summer Dance

Den finske nationalballet og Nyt Dansk Danseteater er blandt aktørerne til årets sommerkans. Og hvor danser de? I Politigården, såmænd. Gratis ståpladser kan købes for 40 kroner på Billetnet.

Hver aften klokken 21 i perioden
8. - 14. august, Politigården

Open Air Opera

Søndermarken er blevet for lille til de store arier, så i år rykker Den Kongelige Opera til Fælledparken og jager en skræk i fuglene. Tag picnic-kurven med og slå jer ned på græsset. Det er helt gratis.

Fælledparken,
13. august kl. 18.

Copenhagen Int'l Film Festival

For 3. gang er der film i hele byen, og der skal uddeles *Golden Swans* til de bedste. I år er profilen ændret, så der kun er europæiske film på programmet.

18. - 28. august.

Baltic Sail

Drømmer man om skonnerter, djunker og nyslået reb, bør man begive sig en tur op ad kysten. Baltic Sail har besøg af sejlskibe fra hele Østersøen - se bl.a. den 50 meter lange 3-master, *Lady Ellen*, fra Sverige.

Helsingør,
19. - 21. august.

Copenhagen Int'l Fashion Fair

Det er 25. gang der er mode-messe i København. Det meste foregår i Bella Center, men lørdag den 13. august kl. 21.30 er der jubilæumsshow i Tivoli.

"Det bliver et brag af et show, hvor mode, sang og musik kommer til at gå op i en højere enhed," fortæller arrangørerne. Kronprinseparret er æres-gæster til braget.

Bella Center,
11. - 14. august.

Loppemarked

Det sidste af årets fire loppemarkeder i Nørrebroparken.

Nørrebroparken
6. august.

Post Danmark Rundt

Rytterne i mini-mini-Tour de France ruller igen i år ind på Frederiksberg Allé efter strabadserne i bl.a. Svanninge Bakker.

Frederiksberg Allé,
7. august.

ANNONCØR I KBH?

KBH udkommer hver måned i 30.000 eksemplarer og bliver distribueret gratis over hele byen i special-designede standere.

Som annoncør i KBH kommer du i kontakt med ca. 120.000 mennesker*.

KBHs målgruppe er stærk på det økonomiske og/eller uddannelsesmæssige felt.

KBHs målgruppe har et aktivt forhold til sin by og omverden.

I KBH er den isolerede eksponering høj. Der er indhold i KBH, og bladet læses derfor - og bladres ikke blot igennem.

KBH researcher grundigt og er helt uafhængigt af særinteresser. Bladets troværdighed er høj.

Som annoncør i KBH associerer I jer med et blad der vil noget positivt - et blad der vil oplyse og sætte fokus på vores hovedstad.

Annoncer

- T 33 32 88 95
- E media@kbhmagasin.dk
- W www.kbhmagasin.dk

* Iflg. standardmodel, 4 læsere pr. blad